

BRANDWEER
Rotterdam-Rijnmond

Samenwerken aan veiligheid

REGIONAAL DEKKINGSPLAN BRANDWEER ROTTERDAM-RIJNMOND 2.1

14 december 2016

Besluit Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond heeft op 14 december 2016 het Regionaal Dekkingsplan Brandweer Rotterdam-Rijnmond 2.1 vastgesteld.

Rotterdam, 14 december 2016

Ing. A. Aboutaleb
Voorzitter Algemeen Bestuur

Mr. drs. A. Littoij
Secretaris Algemeen Bestuur

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	7
2. Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond	9
3. Risicoprofielen basisbrandweezorg	13
4. Opkomstplots	15
5. Niveau brandweezorg Rotterdam-Rijnmond	17
6. Onderbouwing, risicobeheersing en toekomstperspectief	19

Bijlagen

A. Argumentatie afwijken van Bvr	23
B. Toelichting berekeningen brandweezorgdekking	25
C. Realistische verwerkingstijd en uitruktijden	26
D. Illustraties gerealiseerde dekking	27
E. Objectenoverzicht SIV-gebieden	39
F. Bestuurlijke afspraak Nesselande	40

Samenvatting

Met dit Regionaal Dekkingsplan Rotterdam-Rijnmond 21 wordt bestuurlijk vastgesteld wat het brandweezorgniveau in de regio Rotterdam-Rijnmond is per 1 januari 2017. Dit nieuwe dekkingsplan is een herziening van het dekkingsplan 2.0 uit 2012. Hierbij zijn de uitgangspunten ongewijzigd overgenomen en is gebruik gemaakt van de meest recente opkomstgegevens. Daarnaast is er één wijziging opgenomen; de samenvoeging van de kazernes Sommelsdijk en Middelharnis. Deze factoren zorgen voor een op details gewijzigd brandweezorgniveau.

Brandweezorgniveau

Het Dekkingsplan geeft weer welke brandweezorg gemeenten, burgers en bedrijven van de VRR mogen verwachten. Het gaat daarbij om de basisbrandweezorg, dus de inzet van de brandweer bij branden, hulpverleningen, ongevallen met gevaarlijke stoffen en waterongevallen. In dit plan wordt inzichtelijk gemaakt wat de dekking in de regio is van tankautosputen, redvoertuigen, hulpverleningsvoertuigen en waterongevallenvoertuigen.

Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond

De mate van dekking wordt afgemeten aan de Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond. In deze zorgnorm heeft de VRR bestuurlijk vastgelegd welke normen voor opkomsttijden worden gehanteerd voor de voertuigen die de basisbrandweezorg verzorgen. De VRR wijkt met de zorgnorm – conform de in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) gegeven ruimte – af van de normen voor opkomsttijden in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). De normen van de VRR zijn niet vastgesteld met het idee dat deze in alle gevallen gehaald kunnen worden, maar staan voor het gewenste niveau van brandweezorg.

De Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond is voor het eerst vastgesteld op 20 juni 2011, tegelijk met het Dekkingsplan 1.0. De zorgnorm is herbevestigd met het Dekkingsplan 2.0. Met de vaststelling van het dekkingsplan 2.1 wordt de zorgnorm opnieuw vastgesteld. Voor hulpverlenings-voertuigen en waterongevallenvoertuigen is de norm voor opkomsttijd 15 minuten. In onderstaande tabel zijn de normen voor opkomsttijden bij gebouwbranden weergegeven die de VRR hanteert.

Objecttypes	TS	SIV	RV
Portiekwoningen waarbij slechts één vluchtweg beschikbaar is	6 (10)	6	6
Gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie, celfunctie, woonfunctie voor verminderd zelfredzamen, overige woonfuncties, winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie.	8 (12)	8	-
Gebouwen met een kantoorfunctie, industrie functie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie	10 (14)	10	-
Maximale opkomsttijd	18	18	18

- TS = tankautospuiter, SIV = snel interventie voertuig en RV = redvoertuig
- De getallen tussen haakjes geven weer wat de normen voor opkomsttijden voor tankautosputen zijn in gebieden waar een SIV uitrukt. In deze gebieden zijn de normen voor de tankautosputen verruimd met 4 minuten
- In de wijk Rotterdam-Nesselande geldt voor alle soorten objecten een norm voor opkomsttijd van 10 minuten. Dit is conform een bestuurlijk besluit van de gemeente Rotterdam naar aanleiding van brandveiligheidsmaatregelen die in de wijk zijn getroffen

Risicoprofielen basisbrandweezorg en opkomstplots

In dit Dekkingsplan is de dekking berekend voor gebouwbranden, voor hulpverleningen en voor waterongevallen. Om dit te berekenen is gekeken naar twee factoren:

- De risicoprofielen basisbrandweezorg: naar welke locaties moeten kunnen worden uitgerukt. Voor gebouwbrand zijn dat de in de regio aanwezige gebouwen (vaak objecten genoemd), onderverdeeld in objecten waar de brandweer in 6, 8 of 10 minuten ter plaatse zou moeten komen bij een brandmelding. Voor hulpverleningen en waterongevallen zijn maatgevende historische incidenten als uitgangspunt genomen.
- De opkomstplots: welke gebieden zijn door kazernes aan te rijden in een bepaald aantal minuten. Voor gebouwbranden zijn met name de 6-, 8- en 10 minuten-gebieden relevant. Voor hulpverleningen en waterongevallen zijn dit de 15-minuten-gebieden.

Door beide factoren te combineren ontstaat zicht op welk percentage objecten of maatgevende incidenten zich binnen de aan te rijden gebieden in de regio bevinden. Dit percentage is het regionale dekkingspercentage.

Totstandkoming Dekkingsplan 2.1

De belangrijkste grondslag voor het dekkingsplan is het materieelspreidingsplan. Het Materieelspreidingsplan 2.1, dat tegelijkertijd met dit dekkingsplan wordt vast gesteld, bevat ten opzichte van het eerder materieelspreidingsplan geen heroverweging van de plaatsing van materieel. Het is zuiver een continuering van het materieelspreidingsplan 2.0, met als enige toevoeging de samenvoeging van de posten Sommelsdijk en Middelharnis..

De veranderingen in de brandweezorgdekking ten opzichte van Dekkingsplan 2.0 zijn het gevolg van een meer accuraat objectenbestand dat op basis van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) tot stand is gekomen. Dit is met name het geval voor de 6-minutenobjecten.

Regionale dekkingspercentages

Met de materieelspreiding zoals deze op 1 januari 2017 zal zijn en op basis van het BAG-objectenbestand, worden de volgende regionale dekkingspercentages gerealiseerd door de tankautospuit (binnen en buiten de SIV gebieden):

	6 min	8 min	10 min
Gebouwbrand			
<i>Tankautosputten</i>			
6-min polygoon	58,43%	45,19%	37,48%
8-min polygoon	88,82%	78,34%	76,43%
10-min polygoon	99,74%	96,83%	96,32%
12-min polygoon	99,76%	97,97%	97,39%
14-min polygoon	99,87%	98,21%	97,73%
18-min polygoon	100,00%	100,00%	100,00%

	6 min	8 min	10 min
Gebouwbrand			
<i>SIV</i>			
6-min polygoon	89,20%	65,78%	57,75%
8-min polygoon	98,61%	92,64%	92,10%
10-min polygoon	99,11%	99,39%	98,11%
18-min polygoon	100,00%	100,00%	100,00%

	6 min polygoon	15 min polygoon	18 min polygoon
Redvoertuigen			
6-minutenobjecten	28%		100%
Hulpverlening			
Maatgevende incidenten	-	78%	-
Waterongevallen			
Maatgevende incidenten	-	62%	-

In gebieden waar een Snel Interventie Voertuig (SIV) uitrukt, zijn de normen voor opkomsttijden voor tankautosputten met vier minuten verruimd. In bovenstaande tabel is dit terug te zien aan het aantal minuten dat tussen haakjes staat. In een 'SIV-gebied' moet een tankautospuit bijvoorbeeld binnen 12 minuten na de brandmelding ter plaatse zijn bij een 8-minutenobject, in plaats van binnen 8 minuten na de brandmelding. Deze verruiming is mogelijk, omdat er wel een SIV binnen 8 minuten ter plaatse komt.

Veilig Leven onderdeel van brandweezorg

De visie van de VRR is dat brandweezorg niet alleen bestaat uit het uitrukken van brandweerwagens naar incidenten. Brandpreventie en Veilig Leven leveren evenzeer een bijdrage aan de brandweezorg. Met Veilig Leven vergroot de VRR het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers, bijvoorbeeld door het uitvoeren van woningchecks of het geven van voorlichting op scholen of aan specifieke doelgroepen. Doel hiervan is het voorkomen van branden, het sneller ontdekken en melden van branden en het geven van een goed handelingsperspectief voor mensen om een kleine brand te blussen of een gebouw te kunnen ontluchten. Dit biedt perspectief op het leveren van een goede brandweezorg in gebieden waar de brandweer niet tijdig ter plaatse kan zijn. Dit kan leiden tot bestuurlijke afwegingen om een hogere norm voor opkomsttijd vast te stellen, als daar tegenover inspanningen in het kader van Veilig Leven worden gesteld.

1. Inleiding

Op 17 september 2012 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond het Dekkingsplan Brandweer Rotterdam-Rijnmond 2.0 vastgesteld. Daarmee heeft het Algemeen Bestuur het brandweezorgniveau in de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) per 1 januari 2013 voor een periode van 4 jaar vastgesteld. Het brandweezorgniveau dient daarom met ingang van 1 januari 2017 opnieuw vastgesteld te worden.

Het dekkingsplan 2.1 is een voortzetting van het dekkingsplan 2.0 waarbij rekening is gehouden met de samenvoeging van de kazernes Sommelsdijk en Middelharnis. Daarnaast worden de meest recente uitrukgegevens gebruikt voor het bepalen van het brandweezorgniveau.

Het Dekkingsplan 2.1 heeft niet tot doel om het brandweezorgniveau voor een periode van 4 jaar vast te stellen. Het dient ter overbrugging van de periode tussen einde Dekkingsplan 2.0 en de implementatie van ontwikkeling uit het Plan Brandweezorg met betrekking tot dekking.

1.1 Dekkingsplan 2.0

Het Dekkingsplan 2.0 is opgesteld en vastgesteld om te voldoen aan de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De Wvr is in oktober 2010 in werking getreden en stelt dat het bestuur van een veiligheidsregio moet beschikken over een dekkingsplan brandweer. Het Dekkingsplan 2.0 gaf conform de uitgangspunten van de Wvr de status quo weer. Met het Dekkingsplan 2.0 heeft het Algemeen Bestuur tevens de Zornorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond vastgesteld. Hierin zijn de normen voor opkomsttijden opgenomen die de VRR hanteert voor gebouwbranden, hulpverleningen en waterongevallen. Hiermee wijkt de VRR gefundeerd af van de normen zoals opgenomen in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr).

1.2 Dekkingsplan 2.1

Door samenvoegingen van de twee kazernes op Goeree Overflakkee verandert het niveau van brandweezorg. In het Dekkingsplan 2.1 is deze veranderingen verwerkt. Daarnaast is er een aantal aanpassingen ten opzichte van het Dekkingsplan 2.0:

- De benodigde objectgegevens zijn conform de wet betrokken uit de door de gemeenten beheerde Basis Administratie Gebouwen (BAG). Het bepalen van de gebouwcategorieën in relatie tot de normen in het Besluit Veiligheidsregio's (Bvr) zijn niet eenduidig vast te stellen. Dit geldt vooral bij het bepalen van portiekwoningen en portiekflats. De VRR hanteert in het dekkingsplan de, in opdracht van IOOV, ontwikkelde module voor het bepalen van risico-objecten. De VRR heeft wel een verscherping doorgevoerd; diverse objecten bleken ten onrechte niet aangemerkt te zijn als portiekwoning. De IOOV-module inclusief "VRR-aanvulling" geeft een accurater beeld van de risico-objecten.
- De in de praktijk gerealiseerde tijden zijn voor het Dekkingsplan 2.0 berekend op basis van uitrukken in de periode 2006 tot en met 2011. Voor het Dekkingsplan 2.1 zijn met het oog op actualiteit van de gegevens de uitrukken in de periode 2013 tot en met juni 2016 gebruikt.

Deze aanpassingen leiden tot een ander beeld van het brandweezorgniveau.

1.3 Doelstelling

Het belangrijkste doel van het dekkingsplan is het bestuur van de veiligheidsregio in staat te stellen om expliciete en kenbare besluiten te nemen over het niveau van brandweezorg en om daarover verantwoording af te leggen aan de deelnemende gemeenten, burgers en bedrijven in de regio. Daarnaast voldoet de VRR met dit dekkingsplan aan de wettelijke verplichting om afwijkingen van het Bvr te beargumenteren en bestuurlijk vast te leggen.

Het dekkingsplan geeft weer welke basisbrandweezorg in de regio Rotterdam-Rijnmond kan worden verwacht. Hieronder valt de inzet van de volgende brandweervoertuigen:

- De tankautospuiter en de SIV
- Het redvoertuig (autoladder of hoogwerker)
- Het hulpverleningsvoertuig
- Het waterongevallenvoertuig (duikers)

1.4 Werkwijze

Het brandweezorgniveau omvat vier onderdelen: brand tankautospuut, brand redvoertuig, hulpverlening en waterongevallen. Binnen het onderdeel brand tankautospuut is ook aandacht voor de SIV, omdat de SIV-dekking voorwaardelijk is voor het in specifieke gebieden verruimen van de opkomsttijden van tankautosputten. Voor elk onderdeel is een risicoprofiel en een opkomstplot gemaakt, op basis waarvan de dekkingspercentages zijn vastgesteld.

In onderstaande tabel is uitgelegd wat per onderdeel de definitie van dekking is, waar het risicoprofiel uit bestaat en wat de opkomstplots omvatten.

	Definitie van dekking	Risicoprofiel basisbrandweezorg	Opkomstplot
Brand tankautospuut	het percentage objecten dat binnen de gehanteerde normtijden kan worden bereikt door een tankautospuut	een plot van alle 6-, 8- en 10-minutenobjecten in de regio Rotterdam-Rijnmond	drie plots van het bereik van tankautosputten binnen 6 (10), 8 (12) en 10 (14) minuten. Tussen de haakjes staat de norm voor opkomsttijd van de tankautospuut in SIV-gebieden
Brand SIV	het percentage objecten dat binnen de gehanteerde normtijden kan worden bereikt door een SIV. Het betreft hier niet de wettelijke dekking; de SIV-dekking is voorwaardelijk voor het later ter plaatse komen van tankautosputten in gebieden waar een SIV uitrukt.	een plot van alle 6-, 8- en 10-minutenobjecten in SIV-gebieden	drie plots van het bereik van SIV's binnen 6, 8 en 10 minuten.
Brand redvoertuig	het percentage objecten dat binnen de gehanteerde normtijden kan worden bereikt door een redvoertuig	een plot van alle 6-minutenobjecten in de regio Rotterdam-Rijnmond	twee plots van het bereik van redvoertuigen binnen 6 en 18 minuten
Hulpverlening	het percentage historische maatgevende hulpverleningsincidenten dat binnen de gehanteerde normtijden kan worden bereikt door een hulpverleningsteam	een plot van de maatgevende historische hulpverleningsincidenten in de regio Rotterdam-Rijnmond uit de periode 2006-2011	een plot van het bereik van hulpverleningsteams binnen 15 minuten
Waterongevallen	het percentage historische maatgevende waterongevallen dat binnen de gehanteerde normtijden kan worden bereikt door een waterongevallenvoertuig	een plot van de maatgevende historische waterongevallen in de regio Rotterdam-Rijnmond uit de periode 2006-2011	een plot van het bereik van de waterongevallenvoertuigen binnen 15 minuten

Voor een toelichting op de genoemde normtijden wordt u verwezen naar hoofdstuk 2 over de Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond opgenomen. De hoofdstukken 3 en 4 beschrijven respectievelijk de risicoprofielen en de opkomstplots. Vervolgens geeft hoofdstuk 5 het brandweezorgniveau in de VRR per 1 januari 2017 weer.

Daarnaast zijn er diverse bijlagen met argumentaties, berekeningen, overzichtskaarten en documenten die gelden als onderbouwing van het Dekkingsplan 2.1.

2. Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond

In deze Zorgnorm voor de Brandweer Rotterdam-Rijnmond staan de normen voor opkomsttijden beschreven voor de eerste basiseenheid en het redvoertuig van de brandweer bij brand in een aantal verschillende objecttypen. Deze Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond is beperkt tot de eerste basiseenheid en het redvoertuig, omdat alleen voor die voertuigen opkomstverplichtingen in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) zijn opgenomen.

De normen voor opkomsttijden in de Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond wijken op onderdelen af van de normen in het Bvr. In het Bvr staat expliciet dat het bestuur van de veiligheidsregio gemotiveerd van de gestelde normen voor opkomsttijden mag afwijken. In deze notitie staat beschreven op welke punten de VRR afwijkt van de normen voor opkomsttijden uit het Bvr en wat de argumentatie daarvoor is.

In paragraaf 1 staan de uitgangspunten beschreven voor de normen voor opkomsttijden in het Bvr. In paragraaf 2 wordt toegelicht waarom de VRR afwijkt van die normen. De normen die de VRR hanteert voor de tijdige opkomst van de tankautospuiter en het redvoertuig zijn gegeven in paragraaf 3. In bijlage A worden de gehanteerde normen beargumenteerd.

2.1 Normtijden in het Bvr

Het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) is een nadere uitwerking van de Wet veiligheidsregio's. In het Bvr zijn onder meer diverse uitgangspunten en normen opgenomen voor de opkomsttijden van de tankautospuiter.

2.1.1 Uitgangspunten Bvr

Doelstelling: Een van de belangrijkste doelstellingen van Bvr is om het bestuur van de veiligheidsregio in staat te stellen expliciete en kenbare besluiten te nemen over het niveau van brandweezorg en daarover verantwoording af te leggen.

Opkomsttijd: Volgens het Bvr is de opkomsttijd de tijd tussen aanname van de melding door de meldkamer en de aankomst van de eerste brandweereenheid op de plaats van het incident.

Afwijken tijdsnormen Bvr: Bij het vaststellen van de opkomsttijden vormen de tijdsnormen uit het Bvr het vertrekpunt. Deze normen gelden, mits het bestuur in het dekkingsplan een andere opkomsttijd vaststelt. Het bestuur heeft de bevoegdheid om andere tijden vast te stellen als de kosten/batenafweging, rekening houdend met het risicoprofiel, daartoe aanleiding geeft. Het bestuur moet in het dekkingsplan duidelijk maken op welke plaatsen een norm voor opkomsttijd geldt die afwijkt van de tabel in het Bvr en welke opkomsttijd daar verwacht mag worden. De norm voor opkomsttijd mag niet hoger worden vastgesteld dan 18 minuten.

Verantwoordelijkheid burgers: De burger is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van brand, voor de juiste aansluiting van brandgevaarlijke installaties en apparaten en voor het aanbrengen van rookmelders en brandmeldinstallaties. Het bestuur van de veiligheidsregio's kan hierin adviseren doch kan deze verantwoordelijkheid niet overnemen. De normen in dit besluit hebben niet de strekking burgers te beschermen tegen vermogensschade.

Zelfredzaamheid: Voor de reddingstaak is zelfredzaamheid een belangrijke factor. Dit maakt dat bij bepaalde bouwwerken een langere opkomsttijd acceptabel is en dat bij andere bouwwerken een kortere opkomsttijd noodzakelijk is. Dit komt tot uitdrukking in de tijdsnormen uit het Bvr.

Dekkingspercentage: Dekkingspercentages en overschrijdingen zijn niet in het Bvr opgenomen. Het ambitieniveau hiervoor moet door het bestuur zelf vastgesteld worden. De wetgever is zich bewust van het feit dat in veel gevallen de normtijden uit het Bvr niet te halen zijn. De wetgever wil de status-quo handhaven.

2.1.2 Opkomsttijd eerste basiseenheid bij brand

In Bvr art. 3.2.1 zijn de normen voor opkomsttijden van de eerste basiseenheid bij brand gegeven. Deze normen zijn gekoppeld aan de gebruiksfunctie van objecten.

5 min	bij gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, gebouwen met een woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie of gebouwen met een celfunctie
6 min	bij portiekwoningen, portiekflats of gebouwen met een woonfunctie voor verminderd zelfredzamen
8 min	bij gebouwen met een andere woonfunctie dan bedoeld onder 5 min en 6 min, of met een winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie
10 min	bij gebouwen met een kantoorfunctie, industrie functie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een andere gebruiksfunctie
18 min	maximale opkomsttijd (niet van af te wijken)

NB: De definities van de verschillende gebruiksfuncties staan niet in het Bvr beschreven.

Over de normen voor opkomsttijden van het redvoertuig wordt in Bvr art. 3.2.2 het volgende gesteld “Het bestuur van de veiligheidsregio stelt vast voor welk objecten de inzet van een ondersteuningseenheid voor redden en blussen op hoogte altijd noodzakelijk is. Het bestuur stelt bij deze objecten voor ondersteuningseenheden dezelfde opkomsttijden vast als voor de basisbrandweereenheden.”.

2.2 VRR kijkt af van Bvr

De normtijden uit het Bvr zijn – terugredenerend – gebaseerd op de handleiding brandweezorg uit 1992 en daardoor gebaseerd op het veiligheidsniveau van de bebouwing van 1992 en de standaard brandkromme. De handleiding maakt gebruik van vier toetsingscriteria voor het bepalen van de opkomsttijd:

1. tijdige ontvluchting
2. compartimentering
3. wakend/slapend
4. zelfredzaamheid (mobiliteit)

Op basis van deze toetsingscriteria zijn voor een groot aantal objecttypen de opkomsttijden beschreven. In deze leidraad staan niet de definities van de verschillende objecttypen opgenomen. In een aantal gevallen is in 1992 geconcludeerd dat bij ‘*oude etagewoningen en woningen boven winkels, bedrijfjes en horeca (slecht brandwerend gescheiden)*’ een opkomsttijd van 5 minuten voor de brandweer noodzakelijk is, concrete motivatie ontbreekt.

Het bestuur van de VRR mag conform het Bvr gemotiveerd afwijken van de gestelde normen. De onderstaande argumenten geven aan waarom de VRR heel kritisch naar de in het Bvr gestelde normen heeft gekeken:

- Door 20 jaar evolutie in woningbestand, bouwmaterialen, inboedel van huizen, bouwconstructies (compartimentering en vluchtwegen) is de huidige situatie niet meer te vergelijken met 20 jaar geleden.
- Woningen die na 1992 gebouwd zijn, voldoen aan het vigerend bouwbesluit (compartimentering en vluchtwegen).
- Het uitgangspunt van de handleiding brandweezorg is de brandkromme. De kijk op de standaard brandkromme is echter veranderd. In een brief aan de Tweede Kamer van 13/07/2010 geeft de Staatssecretaris aan dat het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV) concludeert dat er veel misverstanden bestaan over de toepasbaarheid van de brandkromme en dat de brandkromme onjuist wordt gebruikt in de discussie over opkomsttijden. Het NIFV beval aan om meer geavanceerde brandmodellen te gebruiken voor een beter onderbouwde normering van opkomsttijden.
- In het rapport ‘Reactie Besluit Veiligheidsregio’s’ geeft het adviesbureau Save aan dat de acceptatie van de normen op het spel staat, wanneer een woning boven een winkel met een jong bouwjaar met alle huidige preventieve eisen op dezelfde wijze wordt behandeld als een vooroorlogse woning boven een winkel met een directe niet-brandwerende opgang van winkel naar woning.

- De VRR ziet – evenals het veiligheidsberaad en de Brandweer Nederland – repressie en risicobeheersing (pro-actie en preventie) als communicerende vaten: als de ontdekkingstijd van een brand korter wordt door bijvoorbeeld brandmelders te plaatsen en de zelfredzaamheid van burgers verbeterd, kan de opkomsttijd overeenkomstig opgerekt worden.

Daarnaast wordt uit het Bvr en enkele brieven aan de Tweede Kamer duidelijk dat de Wvr en het Bvr is opgesteld met de gedachte om de status quo te handhaven en de besturen van de veiligheidsregio's daar kenbare besluiten over te laten nemen. Het ligt voor de hand dat veiligheidsregio's op basis van kosten/batenoverwegingen andere normen vaststellen dan de normen in het Bvr, om zodoende duidelijk kenbaar te maken wat burgers en bedrijven mogen verwachten.

2.3 Normtijden VRR

Binnen de Brandweer Rotterdam-Rijnmond wordt beargumenteerd afgeweken van de normen voor opkomsttijden in het Bvr. De volgende normen voor opkomsttijden worden gehanteerd:

2.3.1 Algemene normstelling

Opkomsttijd tankautospuut	Opkomsttijd redvoertuig	Objecttypes
6 minuten	6 minuten	Portiekwoningen waarbij slechts één vluchtweg beschikbaar is
8 minuten	n.v.t.	Gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie, celfunctie, woonfunctie voor verminderd zelfredzamen, overige woonfuncties, winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie.
10 minuten	n.v.t.	Gebouwen met een kantoorfunctie, industrie functie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie
18 minuten	18 minuten	Maximale opkomsttijd
Het Besluit veiligheidsregio stelt geen normen voor de opkomsttijd van de overige brandweervoertuigen. Op die voertuigen is het 'Basiszorgniveau Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond' van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Een hulpverleningsvoertuig heeft een opkomsttijd van 15 minuten ▪ Een waterongevallenvoertuig heeft een opkomsttijd van 15 minuten 		

Het redvoertuig

Voor het redvoertuig geeft het Bvr aan dat het bestuur moet vaststellen voor welke objecten een redvoertuig noodzakelijk is. Voor die objecten is de norm voor opkomsttijd gelijk aan de norm voor de eerste basiseenheid. De veiligheidsfilosofie is dat mensen zichzelf in veiligheid moeten kunnen brengen. Bij sommige portiekwoningen is er een verhoogd risico dat mensen daar niet in slagen, omdat een tweede vluchtweg ontbreekt. Het bestuur van de VRR stelt daarom dat bij gebouwbrand in portiekwoningen de inzet van een redvoertuig noodzakelijk is, zodat deze als tweede vluchtweg kan dienen. Bij die objectcategorie dient daarom binnen 6 minuten na melding van een gebouwbrand een redvoertuig ter plaatse te zijn. Conform de maximale opkomsttijd, stelt het bestuur vast dat een redvoertuig in maximaal 18 minuten ter plaatse moet kunnen zijn bij 6-minutenobjecten. Hier is de spreiding van redvoertuigen mede op gebaseerd.

Redvoertuigen worden ook voor andere doeleinden ingezet. Voor dergelijke inzetten zijn in het Bvr geen normen gesteld. Het gaat hier bijvoorbeeld om het gebruik van een redvoertuig bij waterongevallen, assistentie ambulance, windschades en dergelijke.

2.3.2 Normstelling SIV-verzorgingsgebieden

Voor de objecten die in het verzorgingsgebied liggen van een Snel Interventie Voertuig (SIV) geldt een aangepaste normstelling. De normen voor opkomsttijden zijn in die gebieden verruimd met 4 minuten, omdat door het ter plaatse komen van de SIV al brandweezorg wordt geleverd. Waar mogelijk kan een SIV al reddend of stabiliserend optreden. In ieder geval kan een SIV voorbereidende werkzaamheden verrichten voor de inzet van een tankautospuut. De SIV fungeert als compenserende maatregel voor de latere opkomst van de tankautospuut. Voorwaarde is dat een SIV binnen de algemene gehanteerde

normen ter plaatse kan zijn. De gebieden zijn benoemd in bijlage I. Globaal gaat het om een deel van Lansingerland, Hellevoetsluis en een deel van Rotterdam-Zuid.

Opkomsttijd SIV	Opkomsttijd tankautospuut	Opkomsttijd redvoertuig	Objecttypes
6 minuten	10 minuten	6 minuten	Portiekwoningen waarbij slechts één vluchtweg beschikbaar is
8 minuten	12 minuten	n.v.t.	Gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie, woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie, celfunctie, woonfunctie voor verminderd zelfredzamen, overige woonfuncties, winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie.
10 minuten	14 minuten	n.v.t.	Gebouwen met een kantoorfunctie, industrie functie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een overige gebruiksfunctie
18 minuten	18 minuten	18 minuten	Maximale opkomsttijd

2.3.3 Normstelling Rotterdam-Nesselande

Over de opkomsttijden in de Rotterdamse wijk Nesselande zijn reeds in 2000 bestuurlijke afspraken gemaakt over verruimde normen voor opkomsttijden. Dit in verband met de in de woningen aangebrachte brandveiligheidsvoorzieningen. In plaats van een opkomsttijd van 8 minuten voor woonfuncties geldt in de wijk Nesselande een opkomsttijd van 10 minuten.

2.3.4 Dekkingspercentage, opkomstpercentage en rapportage

De VRR streeft naar dekkingspercentages van 100%: de wens is dat de brandweer in alle gevallen binnen de gehanteerde normtijden ter plaatse kan zijn. Dit is in de praktijk echter nooit te realiseren binnen de middelen die de VRR ter beschikking staan. Dat is de reden dat het bestuur van de VRR een kenbaar besluit neemt over de brandweezorgdekking die de VRR wel kan realiseren binnen de beschikbare middelen.

Het opkomstpercentage geeft achteraf weer in hoeveel procent van de gebouw- en industriebranden de VRR heeft kunnen voldoen aan hetgeen is aangegeven in het dekkingsplan. De dekking is vastgesteld aan de hand van de materieelspreiding en geeft dus weer wat op basis van de structurele beschikbaarheid van voertuigen kan worden verwacht. Door uiteenlopende situaties – gelijktijdigheid van incidenten, uitval van personeel of materieel, etc. – kan het voorkomen dat objecten op een later moment worden bereikt dan berekend is. De VRR streeft naar een opkomstpercentage van 80%: in 80% van de incidenten die binnen het bereik van kazernes liggen zal op tijd een tankautospuut ter plaatse zijn.

Bij het rapporteren op opkomsttijden moet rekening worden gehouden met de locatie van incidenten (binnen of buiten het 'gedekte gebied') en de objecten waar naartoe is uitgerukt (6-, 8- of 10-minutenobject).

3. Risicoprofielen basisbrandweezorg

Het risicoprofiel in dit dekkingsplan geeft aan op welke plaatsen de brandweer binnen welke tijd dient te zijn. Het gaat daarbij om risicoprofielen voor de basisbrandweezorg. Met het oog op de rampenbestrijding is een ander risicoprofiel opgesteld. Voor brand betreft het risicoprofiel overzichten van 6-, 8- en 10-minutenobjecten. Voor hulpverlening en waterongevallen gaat het om de locaties op basis van de historische zorgvraag. In onderstaande paragrafen wordt de achtergrond van de gebruikte risicoprofielen toegelicht. De risicoprofielen zelf zijn zichtbaar in bijlage D.

3.1 Risicoprofiel brand

Het risicoprofiel brand is een overzicht van objecten binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Conform de Zornorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond zijn de 6-, 8- en 10-minutenobjecten in de regio geïdentificeerd. Voor het verkrijgen van objectgegevens is in beginsel gebruik gemaakt van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

Vanwege de Wet BAG is de VRR vanaf 1 juli 2011 verplicht om de authentieke gegevens uit de registraties te gebruiken. Voor het Dekkingsplan 2.1 is het BAG-bestand mei 2016 gebruikt. De object categorieën zoals genoemd in de Bvr worden niet nader gedefinieerd en komen ook niet allemaal voor als vastgestelde object categorieën in de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG). Aanvullend op de Bvr heeft de minister van V&J daarom in 2013 een handreiking uitgebracht voor de veiligheidsregio's bij het maken van dekkingsplannen. In deze handreiking wordt onderkent dat er interpretatieverschillen bestaan tussen de indeling van de BAG en de objectnormen in de Bvr. In de handreiking wordt geadviseerd gebruik te maken van de "vertaaltabel" van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) in hun rapport "Ter Plaatse!" uit 2012.

De VRR heeft de IOOV methode toegepast op de BAG van mei 2016. Hier is in eerste instantie rekening gehouden met de afwijkingen van de VRR ten opzichte van de Bvr. Hierdoor worden portiekwoningen en portiekflats met een winkelfunctie geclassificeerd als zodanig en niet als winkelfunctie met een gesloten constructie of woonfunctie boven winkel. Portiekwoningen en portiekflats gebouwd na 1975 worden bijvoorbeeld niet meegenomen in de dataset van IOOV. Daarom heeft de VRR de dataset uitgebreid. Het beschouwt ook portiekflats en portiekwoningen gebouwd tussen 1975 en 1995. Ondanks deze aanpassingen is het bestand echter nog steeds niet 100% betrouwbaar.

Het steeds accurater worden van de data ten aanzien van risico-objecten brengt met zich mee dat er verschillen ontstaan in aantallen objecten. Ter vergelijking:

	Aantallen Dekkingsplan 2.0	Aantallen Dekkingsplan 2.1
6-minuten objecten	86.792	181614
8-minuten objecten	534.997	485534
10-minuten objecten	64.849	89776
Totaal	686.638	756924

De brandrisicoprofielen zijn geografische plots van de objecten. In bijlage D zijn de objecten geplot op de kaarten die tankautosput-, SIV- en redvoertuigdekking weergeven.

3.2 Risicoprofielen hulpverlening en waterongevallen

Hulpverleningsincidenten en waterongevallen zijn niet aan objecten te koppelen. Deze risicoprofielen zijn daarom op een andere wijze tot stand gekomen, namelijk op basis van de historische zorgvraag. Gesteld wordt dat de incidenten die in het verleden hebben plaatsgevonden als voorspelling gebruikt kunnen worden voor incidentlocaties in de toekomst. Daarom zijn de maatgevende incidenten over de periode mei 2013 – november 2016 als uitgangspunt genomen. Maatgevende hulpverleningsincidenten zijn middelhulpverlening of groter. In de categorie waterongevallen gelden alle waterongevallen als maatgevend.

In principe wordt hiermee de werkwijze van het Dekkingsplan 2.0 gevolgd. Er is echter verschil in de gebruikte periode: voor het Dekkingsplan 2.0 is de zorgvraag in de periode 2006-2011 als uitgangspunt gebruikt. Met het oog op het gebruik van de meest actuele gegevens is de periode opgeschoven. In

bijlage D zijn deze maatgevende incidenten geplot op de kaarten die de dekking weergeven ten aanzien van hulpverleningen en waterongevallen.

4. Opkomstplots

De opkomstplots zijn een geografische weergave van het bereik van de verschillende brandweereenheden, gerelateerd aan de opkomsttijd. In onderstaande paragrafen is de achtergrond van de gemaakte opkomstplots toegelicht. De opkomstplots zijn terug te zien in bijlage D.

4.1 Opkomstplots tankautosputen en SIV's

Er zijn drie plots gemaakt om de tankautosput-dekking te kunnen berekenen en drie plots om de SIV-dekking te kunnen berekenen. De plots laten zien wat in de regio het bereik van alle kazernes tezamen is binnen de gestelde normen voor opkomsttijden.

De opkomsttijd is de tijd vanaf het aannemen van de melding door de meldkamer tot en met het ter plaatse komen van de eerste tankautosput. De opkomstplots zijn gemaakt door aan de hand van de realistische gemiddelde verwerkingstijd van de meldkamer en de realistische gemiddelde uitruktijd van kazernes de beschikbare rijtijd van elk voertuig te berekenen. Door deze rijtijden in te voeren in het programma Care wordt duidelijk tot waar een voertuig kan rijden.

Voor het maken van het opkomstplot van de kazerne Middelharnis/Sommelsdijk is de gemiddelde uitruktijd van 4:39 gehanteerd, dit is het gemiddelde van Sommelsdijk en Middelharnis. Voor bestaande kazernes is de gemiddelde uitruktijd van de specifieke kazerne gehanteerd. Deze zijn weergegeven in bijlage C.

De opkomsttijden worden gerealiseerd door de eerst aankomende tankautosput. Bij uitrukken waar een SIV bij betrokken is, is dit eveneens het geval. De aankomst van de SIV heeft dus geen invloed op de gerealiseerde opkomsttijd. Wel worden er normen gesteld aan de opkomsttijd van de SIV, omdat het tijdig arriveren van de SIV voorwaardelijk is voor de verruimde normtijden voor tankautosputen.

Voor het berekenen van de tankautosput-dekking is een combinatie gemaakt van verschillende bereiken van tankautosputen, omdat in de SIV-gebieden afwijkende normen voor opkomsttijden gelden. Voor de 8-minutenobjecten wordt bijvoorbeeld voor het grootste deel van de regio gekeken tot waar tankautosputen binnen 8 minuten na melding ter plaatse kunnen zijn. In de SIV-gebieden wordt echter gekeken tot waar de tankautosputen ter plaatse kunnen zijn binnen 12 minuten na melding. Voor de SIV-dekking wordt binnen de SIV-gebieden gekeken tot waar de SIV's kunnen komen binnen de gebruikelijke normtijden van 6, 8 en 10 minuten.

4.2 Opkomstplots redvoertuigen

De Wvr laat het aan veiligheidsregio's over om normen te stellen aan de opkomst van redvoertuigen. De stelregel daarbij is dat daar waar een veiligheidsregio de komst van een redvoertuig noodzakelijk acht, dezelfde normen gelden als voor de tankautosput. De VRR heeft in de Zornorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond tot nog toe gesteld dat een redvoertuig noodzakelijk is bij brand in een portiekwoning waarbij slechts één vluchtweg beschikbaar is. Voor dit soort objecten hanteert de VRR een norm van 6 minuten voor het ter plaatse komen van een tankautosput; zo ook voor het redvoertuig. De verruiming van de opkomsttijd met 4 minuten in het geval er een SIV uitrukt, geldt niet voor de opkomsttijd van redvoertuigen. Overigens is net als voor tankautosputen de maximale opkomsttijd voor redvoertuigen 18 minuten. In het geval van het redvoertuig geldt dit slechts voor de 6-minutenobjecten.

Er zijn twee opkomstplots gemaakt voor de redvoertuigen. Eén die het bereik van de redvoertuigen aangeeft voor een opkomsttijd van 6 minuten na melding en één die het bereik van de redvoertuigen aangeeft binnen 18 minuten opkomsttijd. Ook hierbij wordt uitgegaan van de gemiddelde verwerkingstijd en de werkelijk gerealiseerde gemiddelde uitruktijd van de kazerne. Het bestuur van de VRR heeft de keuze gemaakt dat de spreiding van redvoertuigen regionaal tot een zo goed mogelijke dekking moet leiden. Dit leidt lokaal soms tot een minder goede dekking.

4.3 Opkomstplots hulpverlenings- en waterongevallenvoertuigen

Aan de opkomst van hulpverleningsvoertuigen en waterongevallenvoertuigen zijn in de Wvr geen eisen gesteld. Met de Zornorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond stelt het algemeen bestuur van een eis aan de opkomsttijd van de hulpverleningsteams en de duikteams. Deze teams moet binnen 15 minuten na

alarmering ter plaatse zijn. Voor deze voertuigen zijn plots gemaakt die weergeven welk bereik de voertuigen hebben bij een opkomsttijd van 15 minuten.

In het Materieelspreidingsplan 2.0 waren deze taken overigens alleen weggezet bij beroepseenheden. Hierdoor werd de beroepseenheid van Spijkenisse belast met een duiktaak en een hulpverleningsspecialisme. Vanwege de bijbehorende zware oefenbelasting is besloten om de hulpverleningstaak onder te brengen bij de vrijwillige eenheid van Spijkenisse. Dit besluit heeft geen gevolgen voor het materieelspreidingsplan 2.1, maar is wel zichtbaar in het dekkingsplan 2.1. De vrijwillige eenheid heeft een langere opkomsttijd dan de beroepseenheid.

5. Niveau brandweezorg Rotterdam-Rijnmond

Het niveau van brandweezorg dat de VRR levert, wordt zoals eerder gesteld weergegeven in dekkingspercentages. In de vorige hoofdstukken zijn de risicoprofielen en de opkomstplots besproken. Door deze te combineren ontstaat zicht op de dekkingspercentages: welk percentage objecten valt binnen het bereik van tankautospuiten, SIV's, redvoertuigen, hulpverleningsteams of waterongevallenvoertuigen. In dit Dekkingsplan 2.0 worden de regionale dekkingspercentages gegeven, dus de totale dekking in de regio Rotterdam-Rijnmond. In de volgende paragrafen is een uitsplitsing gemaakt in de verschillende soorten voertuigen.

5.1 Tankautospuiten

In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt wat de regionale dekking door tankautospuiten in de VRR is. De genoemde dekkingspercentages geven weer welk percentage van de objecten binnen de gestelde normtijden bereikt kunnen worden.

	Zorgnorm		
	6 min	8 min	10 min
Gebouwbrand			
<i>Tankautospuiten</i>			
6-min polygoon	58,43%	45,19%	37,48%
8-min polygoon	88,82%	78,34%	76,43%
10-min polygoon	99,74%	96,83%	96,32%
12-min polygoon	99,76%	97,97%	97,39%
14-min polygoon	99,87%	98,21%	97,73%
18-min polygoon	100,00%	100,00%	100,00%

De brandweezorgdekking voor 8-minutenobjecten benaderd de minimale dekking van 80%. De dekking van 10-minutenobjecten is met 96% goed te noemen. Het dekkingspercentage van 58% bij de 6-minutenobjecten is lager dan gewenst. Het lage dekkingspercentage is met name een gevolg van de wijziging in objecten.

5.2 SIV's

De SIV's leveren wettelijk gezien geen dekking, maar een goede SIV-dekking is binnen de VRR wel de voorwaarde voor de ruimere normen voor opkomsttijden voor tankautospuiten. Dit staat beschreven in de Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond in hoofdstuk 2. In onderstaande tabel is de overall SIV-dekking in de drie SIV-gebieden weergegeven. De gegevens tonen dat de geplaatste SIV's een goede dekking leveren in hun verzorgingsgebieden.

	Zorgnorm		
	6 min	8 min	10 min
Gebouwbrand			
<i>SIV</i>			
6-min polygoon	89,20%	65,78%	57,75%
8-min polygoon	98,61%	92,64%	92,10%
10-min polygoon	99,11%	99,39%	98,11%
18-min polygoon	100,00%	100,00%	100,00%

5.3 Redvoertuigen

De onderstaande tabel toont de dekking van de negen redvoertuigen in de regio Rotterdam-Rijnmond. Het dekkingspercentage ligt lager dan in het Dekkingsplan 2.0, waarin het percentage lag op 39%. Dit heeft net als bij de tankautospuiten met name te maken met het gewijzigde objectenbestand.

Objecten	6 min opkomst	18 min opkomst
6-minuten	28%	100%

5.4 Hulpverleningsvoertuigen

De dekking door hulpverleningsvoertuigen is gebaseerd op de historische zorgvraag, er vanuit gaande dat de incidentlocaties een voorspellende waarde hebben voor toekomstige incidenten. Gedurende 2013-2016 hebben er 49 middelhulpverleningen plaatsgevonden. Het overgrote deel van de middelhulpverleningen kan binnen de door de VRR gestelde normtijd van 15 minuten worden bereikt door een hulpverleningsteam.

Incidenten	15 min opkomst
Middel-hulpverlening,	78%

5.5 Waterongevallenvoertuigen

Ook de dekking door waterongevallenvoertuigen wordt gebaseerd op de historische zorgvraag. Van 2013 tot 2016 zijn er binnen de regio 418 waterongevallen geweest.

Incidenten	15 min opkomst
Waterongevallen,	62%

In het Dekkingsplan 2.0 was de dekking door waterongevallenvoertuigen 63%. De dekking is daarmee nagenoeg gelijk gebleven.

5.6 Conclusie dekkingspercentages

De VRR geeft hiermee aan met het huidige kazernebestand en de huidige beschikbaarheid en spreiding van materieel over het algemeen een goed niveau van brandweezorg te kunnen leveren. Aandachtpunten zijn de dekking van 6-minutenobjecten door tankautosputten en redvoertuigen.

6. Onderbouwing, risicobeheersing en toekomstperspectief

In dit hoofdstuk wordt voor een goed beeld van het niveau van brandweezorg in de VRR ingegaan op de keuze van materieelspreiding, de wijze waarop risico's worden gecompenseerd en hoe de VRR naar de toekomst kijkt. Dit beeld is identiek aan de situatie in 2012, bij de vaststelling van het dekkingsplan 2.0.

6.1 Onderbouwing

De spreiding van het materieel is gebaseerd op een zo goed mogelijke dekking van genormeerde objecten, binnen een aantal kaders. Die kaders zijn de beschikbaarheid van eenheden, de oefenbelasting van kazernes, een goede verdeling van taken en verantwoordelijkheden en de binding van vrijwilligers. Daarnaast spelen de historische ontwikkeling, politiek/bestuurlijke argumenten en financiële argumenten een belangrijke rol. In de laatste paragraaf wordt ingegaan op toekomstige zaken.

6.1.1 Eerstelijns tankautospuitten

In iedere operationele brandweerpost in de regio is een eerstelijns tankautospuut geplaatst. In enkele gevallen is deze tankautospuut bemenst met beroepsbrandweermensen; in de meeste gevallen wordt een tankautospuut door vrijwilligers bemenst. Deze eerstelijns tankautospuitten tezamen, aangevuld met de risicotankautospuut op de dependance Oudenhorn en de slagkrachttankautospuut op de dependance Zwartewaal, vormen de basis waarop de dekking door tankautospuitten is berekend. In totaal betreft dit 38 tankautospuitten verspreid over 38 locaties. Dit is de maximale spreiding van tankautospuitten die momenteel in de regio mogelijk is, want meer locaties en eerstelijns-eenheden heeft de VRR niet tot zijn beschikking.

De beide dependances zijn overigens tot stand gekomen nadat middels de 'VRR in breder perspectief' was besloten de brandweerposten Oudenhorn en Zwartewaal te sluiten. Door het niet plaatsen van een SIV in beide plaatsen en bestuurlijke inmenging zijn deze posten dependances geworden door herplaatsing van een slagkrachttankautospuut en een risicotankautospuut. De gemeente Bernisse draagt bij in de kosten van de dependance Oudenhorn.

6.1.2 Redvoertuigen

De VRR heeft negen redvoertuigen tot zijn beschikking. De huidige spreiding van redvoertuigen is gebaseerd op de historische inzet van redvoertuigen. Gekeken is naar waar in het verleden gebouwbranden en hoogteassistentes voor de ambulance plaatsvonden. Op basis daarvan zijn de beschikbare redvoertuigen over de regio gespreid.

Hiervoor is berekend wat, los van de bestaande brandweerposten, de optimale plek voor een redvoertuig zou zijn. Aan de hand daarvan zijn redvoertuigen geplaatst op de brandweerposten die het dichtst bij de optimale locaties lagen. Bij de plaatsing van drie redvoertuigen was de efficiënte dekking van het centrum van Rotterdam en de gemeente Capelle aan den IJssel doorslaggevend. Er heeft nog een bestuurlijke discussie plaatsgevonden over het al dan niet plaatsen van een redvoertuig in de gemeente Vlaardingen. Dit is echter vanuit financiële overwegingen niet alsnog gedaan.

6.1.3 Hulpverleningsteams

Binnen de VRR kan elke tankautospuut ingezet worden voor technische hulpverlening. Een bekend slachtoffer in een personenauto kan doorgaans door een tankautospuut worden bevrijd. Voor complexere technische hulpverleningen heeft de VRR specialistische hulpverleningsteams, bestaande uit een hulpverleningsvoertuig en een tankautospuut, bemenst door in totaal zes mensen.

Er zijn elf HV-teams beschikbaar in de regio. Deze taak is vanwege de oefen- en opleidingsintensiteit in beginsel weggezet bij beroepskazernes. Een uitzondering hierop is de plaatsing van het HV-taak bij de vrijwillige eenheid van Spijkenisse. Bij de spreiding van de HV-teams is gekeken naar de snelst mogelijke opkomst in relatie tot maatgevende incidenten in eerdere jaren. De gebieden met de meeste middelhulpverleningen zijn de snelwegen, dus aan de hand daarvan zijn de eerste HV-teams bepaald.

Vervolgens is de rest van de HV-teams geplaatst, op zodanige wijze dat bijna de hele regio binnen 15 minuten opkomsttijd kan worden voorzien van een HV-team.

6.1.4 Waterongevallenvoertuigen

In 2011 is de VRR teruggaan van zeven duikteams naar drie duikteams. Aanleiding was het verder professionaliseren van het duiken. Het inkrimpen van het aantal duikteams had te maken met de intensiteit van het oefenen voor de duiktaak en de beschikbare financiële middelen. Bij het nemen van het besluit door het bestuur van de VRR was duidelijk dat met drie duikteams een redelijke dekking mogelijk is in de regio, met uitzondering van het eiland Goeree Overflakkee en delen van Voorne Putten. In gebieden waar de dekking door duikteams minder is, hebben de tankautospuiten een oppervlaktereddingstaak.

Bij de plaatsing van de duikteams is gekeken naar de waterongevallen in eerdere jaren. Bij de spreiding van de drie duikteams in de regio is destijds een keuze gemaakt uit de bestaande duikposten. Optimaal zou zijn geweest om een duikteam te plaatsen op de brandweerposten Vlaardingen, Mijnsherenlaan en Brielle. Het op de Mijnsherenlaan plaatsen van een waterongevallenvoertuig was minder opportuun door de uitrukintensiteit op die kazerne. Door plaatsing van het duikteam op de brandweerpost Capelle aan den IJssel is het duikteam meer beschikbaar. Een duikteam op de brandweerpost Brielle bleek in de implementatie bedrijfsvoeringstechnisch niet haalbaar, waardoor alsnog de brandweerpost Spijkenisse als duikteam is aangewezen.

6.2 Risicobeheersing

Zoals geconcludeerd, is de dekking van 6-minutenobjecten door tankautospuiten en redvoertuigen een aandachtspunt. Daarnaast lijkt de dekking door waterongevallenvoertuigen minder aansprekend. In deze paragraaf wordt ingegaan op de mate van brandweezorg, de risico's die er zijn en eventuele compenserende maatregelen. Aan de hand hiervan wordt duidelijk welke risico's het bestuur van de VRR accepteert.

6.2.1 Tankautospuitedekking

De dekking van 6-minutenobjecten door tankautospuiten is met 58% niet zoals gewenst. Hiermee wordt namelijk duidelijk dat bij 42% van de portiekwoningen een overschrijding van de tijdnorm kan worden verwacht. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in Hoek van Holland, Maassluis, Rozenburg, Vlaardingen, Schiedam, Capelle aan den IJssel, Rotterdam-Delfshaven en Krimpen aan den IJssel. Als verzachtende omstandigheid wordt wel opgemerkt dat binnen het volgende tijdvak van de TS 88% van de objecten gehaald. De overschrijding van de normtijd blijft doorgaans dus beperkt.

Zoals eerder in dit dekkingsplan beschreven ziet de VRR brandweezorg als een breed concept. Niet alleen de repressieve inspanningen bepalen de geleverde brandweezorg, ook de inspanningen van de VRR en andere partijen aan de voorkant van de veiligheidsketen dragen er aan bij. Als branden worden voorkomen of eerder worden gemeld en als burgers weten hoe ze het beste kunnen ontluchten en handelen, dan heeft dat direct invloed op de benodigde repressieve inzet. In dat kader vinden vanuit Veilig Leven ondermeer woningchecks¹, voorlichtingsbijeenkomsten en lessen op scholen plaats. Dit doet Veilig Leven op hot spots – plekken waar vanwege de bebouwing en doelgroepen de risico's op woningbrand het hoogst zijn -, maar ook in de gebieden waar een mindere dekking door tankautospuiten bekend is.

6.2.2 Redvoertuigdekking

De dekking van 6-minutenobjecten door redvoertuigen is een belangrijk punt van aandacht. De moeilijkheid is dat er met negen redvoertuigen geen regiobrede 6-minutendekking valt te realiseren. De brandweezorg met de plaatsing op de locatie Hellevoetsluis levert niet de grootste toegevoegde waarde in dekking, maar draagt wel bij een goede spreiding van brandweezorg. De geringe bijdrage in dekking volgt uit het lage aantal uitrukken en het lage aantal portiekwoningen..

¹ Sinds de start van Veilig Leven zijn er 38.000 woningchecks uitgevoerd (dd. 1 oktober 2016)

6.2.3 Waterongevallenvoertuigdekking

De dekking door waterongevallenvoertuigen is wat minder aansprekend, maar zoals beschreven is dit reeds bestuurlijk geaccepteerd bij het besluit om van zeven naar drie duikteams te gaan. Daarbij zijn een aantal overwegingen gemaakt die nu nog steeds gelden:

- > De taakstelling van de duikteams is beredderen. Dat houdt in dat expliciet duidelijk is dat de duikteams niet overal in 15 minuten opkomsttijd ter plaatse kunnen zijn. Hier is voor gekozen omdat de reddingskans gering is. Natuurlijk wordt te allen tijde wel gestreefd naar de redding van slachtoffers.
- > Juist rondom Goeree Overflakkee en Voorne Putten is er veel groot water en vindt ook veel waterrecreatie plaats. Grote wateren vallen echter buiten het taakveld van de brandweer. De risico's op waterongevallen op de grote wateren zijn afgedekt door intensieve samenwerking met de reddingsbrigade en de KNRM. Op de Zuid-Hollandse Eilanden zijn de verdere risico's op waterongevallen beperkt.
- > De VRR werkt aan een systeem voor waterongevallenbeheersing. Op plaatsen waar geen dekking is van de duikteams, maar waar wel zekere risico's zijn op waterongevallen, krijgt een brandweerpost een oppervlaktereddingstaak. Deze brandweerposten krijgen een aanvullende opleiding en aanvullend materiaal om te water geraakte personen die zich nog aan de oppervlakte bevinden te redden.

6.3. Zienswijze op normtijden

De brandweer inrichten op een normtijd van 8 minuten is reeds een grote uitdaging. Het vergt een redelijk fijnmazig netwerk van brandweerposten en het organiseren van zeer veel beheersmaatregelen om te allen tijde brandweereenheden paraat te hebben. Het halen van een normtijd van 6 minuten grenst vaak aan het onmogelijke. Als aan alle richttijden voor alarmeren en uitrukken wordt voldaan, blijft voor beroepstankautospuiten 4 minuten over om van de kazerne bij de brand te komen. Vrijwillige tankautospuiten moeten zelfs binnen 1 minuut na vertrek van de kazerne ter plaatse zijn.

6 minuten opkomsttijd beroepstankautospuiten

6 minuten opkomsttijd vrijwillige tankautospuiten

De VRR stelt zich op het standpunt dat het hanteren van een tijdnorm van 6 minuten niet realistisch is. Om daadwerkelijk daar de brandweerorganisatie op in te richten zijn buitenproportionele investeringen nodig. De VRR heeft met de Zorgnorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond vastgesteld dat de tijdnorm van 6 minuten alleen geldt voor portiekwoningen waarbij een tweede vluchtweg ontbreekt. Door stedelijke vernieuwing zijn dit objecten die steeds meer uit het stadsbeeld zullen verdwijnen. Het rendement van eventuele investeringen zou daardoor betrekkelijk zijn.

Bijlage A. Argumentatie afwijken van Bvr

Deze bijlage hoort bij hoofdstuk 2 over de Zornorm Brandweer Rotterdam-Rijnmond. Hieronder wordt de analyse weergegeven op basis waarvan de VRR afwijkt van de normen voor opkomsttijden uit het Bvr. Deze analyse is gemaakt op basis van de overwegingen in paragraaf 2.2 en de visie van de VRR dat brandweezorg bestaat uit repressie én risicobeheersing. Ook hebben in de thema's van de leidraad uit 1992 de meegespeeld: tijdige ontvluchting, compartimentering, wakend/slapend en zelfredzaamheid (mobiliteit).

Norm opkomsttijd BVR	Objecttypen BVR	Handleiding brandweezorg '92	Binnen VRR gehanteerde norm
5 minuten	Gebouwen met een winkelfunctie met een gesloten constructie	'Oud gesloten winkelcentrum': een aantal winkels bij elkaar met een gesloten functie, zonder voorzieningen en preventief niet in orde	Deze objecten komen tegenwoordig niet meer voor. Daarom heeft het bestuur dit objecttype laten vervallen. Alleen daar waar aantoonbaar een oud gesloten winkelcentrum staat wordt als uitzondering 5 minuten als norm gehanteerd.
	Gebouwen met een woonfunctie boven een gebouw met een winkelfunctie	'woningen boven winkels, bedrijfs, en horeca met slechte preventie (slecht brandwerend gescheiden)' Hiermee werd in '92 woningen het volgende bedoeld: woningen met houten vloeren, slecht gecompartmenteerd, met één vluchtweg door de winkel en slechte brandwerendheid. Deze woningen werden gelijk gesteld met oude etage woningen.	<ul style="list-style-type: none"> De oude etagewoningen hebben in het BVR een opkomsttijd van 8 minuten. Zo goed als alle woningen boven winkels hebben een eigen vluchtweg en zijn gecompartmenteerd. Rapport Save: 'Reactie Besluit Veiligheidsregio's: In dit rapport geeft Save aan dat de acceptatie van de normen op het spel staat als bijvoorbeeld een woning boven een winkel met een jong bouwjaar met alle huidige preventieve eisen op dezelfde wijze wordt behandeld als een vooroorlogse woning boven een winkel met een directe niet-brandwerende opgang van winkel naar woning. <p>Het bestuur heeft dit objecttype gelijkgesteld aan oude etagewoningen en voor de opkomsttijd een norm van 8 minuten vastgesteld. Alleen daar waar aantoonbaar vooroorlogse bebouwing staat met een directe niet-brandwerende opgang van de winkel naar de woning wordt een uitzondering gemaakt door de norm van 5 minuten te hanteren.</p>
	Gebouwen met een celfunctie	In 1992 was er nog geen specifieke preventieve regelgeving voor celgebouwen.	<ul style="list-style-type: none"> Brandbeveiligingconcept cellen en celgebouwen (1994): opkomsttijd brandweer 8 minuten. Ten behoeve van de veiligheid van het brandweerpersoneel zal de inrichting zelf (BHV) met ademplucht de gevangene in veiligheid stellen, daarna zal brandweer aanvagen met het blussen. In het deskundigenadvies over celgebouwen van het NIFV uit 2009 staat 'Het niet voldoen aan opkomsttijden wil niet zeggen dat er automatisch

			<p>sprake is van een onveilige situatie' en verder CBS 1995-2004: 905 branden, geen doden, opkomst brandweer in 82% boven de norm en in 42% boven de 7 minuten. Wel gaat het advies nog uit van 5 minuten opkomst o.b.v. de leidraad repressieve Brandweezorg. In die leidraad staat: <i>"Het model, de tabellen en de stroomschema's zijn gebaseerd op de systematiek uit de Handleiding Brandweezorg."</i> Verder staat er in de leidraad net als in de handleiding geen enkele onderbouwing voor de opkomstcijfers.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het rapport van de onderzoeksraad voor de veiligheid naar aanleiding van de Schipholbrand in 2005 toetst op 8 minuten, ondanks het feit dat de onderzoeksraad het verschil constateerde tussen de twee richtlijnen (brandbeveiligingsconcept en zorgnorm uit 1992). <p>Het bestuur heeft de norm voor opkomsttijd voor gebouwen met een celfunctie vastgesteld op 8 minuten. Dit is gecommuniceerd aan de inrichtingen.</p>
6 minuten	Portiekwoningen/ portiekflats		<p>In een portieksituatie is bouwkundig geen tweede vluchtweg geregeld, waardoor het risico aanwezig is dat mensen zichzelf niet in veiligheid kunnen brengen. De tweede vluchtweg zal door een redvoertuig gerealiseerd worden.</p> <p>Het bestuur heeft de norm in het BVR overgenomen en stelt ook de opkomst van een redvoertuig bij deze objecten als noodzakelijk. Zowel voor de tankautospuut en het redvoertuig geldt een norm voor opkomsttijd van 6 minuten.</p>
	Gebouwen met een woonfunctie voor verminderd zelfredzamen	Niet duidelijk wat verminderd zelfredzaam is.	<p>Bouw wet- en regelgeving maken geen onderscheid op zelfredzaamheid. Het is dus niet duidelijk wanneer iemand al dan niet zelfredzaam is. Er kan wel onderscheid worden gemaakt in het al dan niet zelfstandig bewonen van een object:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zelfstandig bewonen valt onder gebouwtypen 'Overige Woonfunctie'; ▪ Niet-zelfstandig bewonen valt of onder gebouwtype 'Gezondheidsfunctie', of door preventieve voorzieningen onder gebouwtype 'Overige Woonfunctie'. <p>Het bestuur heeft daarom vastgesteld dat dit objecttype verval.</p>
8 minuten	Gebouwen met overige woonfuncties, winkelfunctie, gezondheidszorgfunctie, onderwijsfunctie of logiesfunctie		<p>Het bestuur heeft voor deze objecttypes de opkomstnorm van 8 minuten overgenomen.</p>
10 minuten	Gebouwen met kantoorfunctie, industriefunctie, sportfunctie, bijeenkomstfunctie of een andere gebruiksfunctie		<p>Het bestuur heeft voor deze objecttypes de opkomstnorm van 10 minuten overgenomen.</p>

Bijlage B. Toelichting berekeningen brandweezorgdekking

In deze bijlage bij het Dekkingsplan 2.1 wordt een aantal zaken toegelicht die samenhangen met het berekenen van de brandweezorgdekking.

1. Realistische operationele tijden

De opkomstplots zijn de bereiken van de kazernes op basis van berekende rijtijden. Om tot die rijtijden te komen, is gebruik gemaakt van de realistische verwerkingstijd van de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) en de realistische uitruktijden van kazernes.

Realistische verwerkingstijd GMK

Over de periode 2013 – 2016 is voor alle gebouw- en industriebranden in de regio gekeken naar de tijd tussen het aannemen van de melding en het alarmeren van brandweereenheden.

Realistische uitruktijden kazernes

Voor elke kazerne is over de periode 2013-2016 gekeken naar alle uitrukken naar gebouw- en industriebranden. Daarbij is geanalyseerd wat de gemiddelde tijd was tussen het moment van alarmeren en het geven van de status uitgerukt.

2. Statistische benadering

Bij het berekenen van de gemiddelde verwerkingstijd van de GMK en de gemiddelde uitruktijden van kazernes is een statistische benadering toegepast. Dit houdt in dat niet alle incidenten zijn meegenomen bij de berekening van de gemiddelden, maar dat de uitschieters naar beneden en naar boven uit de gegevenspopulatie zijn verwijderd. Dit zijn tijden die zo afwijkend zijn, dat ze niet bij de overige gegevens lijken te passen. Als deze gegevens in de gegevenspopulatie zouden zijn gelaten, had dit tot een sterk vertekend beeld van de werkelijkheid kunnen leiden.

Voor het verwijderen van deze uitschieters is dezelfde methode toegepast als bij het Dekkingsplan 2.0., namelijk door toepassing van de normale verdeling. Uitbijters zijn de tijden die meer dan drie keer de standaarddeviatie afwijken van het gemiddelde. Het verwijderen van uitbijters is net zo lang herhaald totdat er geen uitbijters meer in de gegevenspopulatie aanwezig waren.

3. Polygonen tankautospuitdekking

Voor de tankautospuitdekking zijn drie illustraties gemaakt die laten zien wat het samengestelde bereik van de kazernes is voor 6-, 8- en 10-minuten objecten. Dit houdt in dat er op basis van de locaties van kazernes en de berekende beschikbare rijtijden polygonen zijn gemaakt tot waar een voertuig in een bepaalde tijd kan komen. In de drie kaarten zijn de samengevoegde polygonen van alle kazernes te zien.

Bijzonderheid daarbij is dat er verschillende normen voor opkomsttijden gelden binnen één polygoon. Als voorbeeld: er is in bijlage D een kaart gemaakt waarin de 8-minuten objecten zijn geplot. In een groot deel van de regio geldt voor deze objecten een norm voor opkomsttijd van 8 minuten. Echter, in de drie SIV-gebieden is de norm voor opkomsttijd 12 minuten. In beginsel zijn dus de polygonen gebruikt die weergeven tot waar een tankautospuit in 8 minuten opkomsttijd kan komen. In de gearceerde SIV-gebieden zijn echter de polygonen gebruikt tot waar relevante tankautospuiten in 12 minuten kunnen komen.

4. Rotterdam-Nesselande

In de wijk Rotterdam-Nesselande is de norm voor opkomsttijd voor alle objecten gesteld op 10 minuten. Dit houdt in dat objecten die normaliter als 6-minuten object en 8-minuten object worden geclassificeerd, ook als 10-minuten object worden aangemerkt. Dit is op de kaarten in bijlage D terug te zien, doordat er geen objecten geplot zijn in de wijk Nesselande op de kaarten met 6- en 8-minuten objecten; in Nesselande zijn alleen objecten geplot op de kaart met 10-minuten objecten. Ook in de objectoverzichten in bijlage E zijn de objecten in de wijk Nesselande alleen opgenomen in het overzicht van 10-minutenobjecten.

Bijlage C. Realistische verwerkingstijd en uitruktijden

Om de opkomstplots te maken, is berekend hoeveel rijtijd er gemiddeld beschikbaar is voor een voertuig, uitgaande van een opkomsttijd van 6, 8, 10, 12, 14 en 18 minuten. Hiervoor zijn de gemiddelde verwerkingstijd van de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) en de gemiddelde uitruktijden van de afzonderlijke kazernes berekend. Vervolgens is uitgerekend welke afstand in de beschikbare rijtijd kan worden afgelegd en dus welk gebied een voertuig kan bestrijken binnen een bepaalde opkomsttijd.

1. Uitgangspunten berekening tijden

- > De gemiddelde verwerkingstijd van de GMK is het gemiddelde over alle verwerkingstijden bij gebouw- en industriebranden in de periode 2013 t/m 2016.
- > De gemiddelde uitruktijd van een kazerne is het gemiddelde over alle uitruktijden van een kazerne bij gebouw- en industriebranden in de periode 2013 t/m 2016.

2. Overzicht gemiddelde verwerkingstijd en uitruktijden

De gemiddelde verwerkingstijd van een melding door de gemeenschappelijke meldkamer is 83 seconden. In de onderstaande tabel is de gemiddelde uitruktijd per kazerne in seconden weergegeven.

Kazerne	Gem 01-07-16	Kazerne	Gem 01-07-16
Hoek van Holland	4:11	Hoogvliet	4:39
Maassluis	4:10	Rozenburg	5:08
Vlaardingen	1:20	Rockanje	4:07
Schiedam	1:18	Oostvoorne	4:38
Frobenstraat	1:04	Hellevoetsluis (SIV)	1:20
Baan	1:09	Hellevoetsluis (TS)	4:55
Berkel en Rodenrijs (SIV)	1:11	Brielle	4:28
Berkel en Rodenrijs (TS)	4:24	Zwartewaal	3:46
Bleiswijk	4:32	Oudenhorn	3:24
Bosland	1:21	Heenvliet	3:39
Metaalhof	1:21	Zuidland	3:53
Capelle a/d IJssel	1:21	Spijkenisse (TS)	1:21
Krimpen a/d IJssel	3:24	Spijkenisse (CT)	6:46
Albrandswaard	4:05	Ouddorp	2:38
Keyenburg (SIV)	1:15	Goedereede	5:02
Mijnsherenlaan	1:21	Stellendam	4:04
Barendrecht	3:24	Melissant	3:41
Albert Plesmanweg (SIV)	1:28	Dirksland	3:00
Groene Tuin	1:12	Herkingen	2:44
Ridderkerk	3:00	Sommelsdijk	5:09
Coloradoweg	1:50	Middelharnis	4:09
Elbeweg	1:51	Nieuwe Tonge	3:29
Merseyweg	1:45	Stad aan 't Haringvliet	4:22
Botlekweg	1:50	Oude Tonge	3:49
Butaanweg (Berghuijskaz)	1:20	Den Bommel	3:07
Prinses Maximaweg	1:37	Ooltgensplaat	3:25

Bijlage D. Illustraties gerealiseerde dekking

In hoofdstuk 5 zijn de dekkingspercentages weergegeven. In deze bijlage zijn de regionale kaarten opgenomen waarin de beschreven risicoprofielen en opkomstplots zichtbaar zijn. Dit geeft een goed beeld van de dekking in de regio. Op aanvraag zijn tevens illustraties per gemeente beschikbaar.

Er zijn elf kaarten in deze bijlage opgenomen:

Tankautospuiten

1. Dekking 6-minuten objecten	45
2. Dekking 8-minuten objecten	46
3. Dekking 10-minuten objecten	47

SIV's

4. Dekking 6-minuten objecten in SIV-gebieden	48
5. Dekking 8-minuten objecten in SIV-gebieden	49
6. Dekking 10-minuten objecten in SIV-gebieden	50

Redvoertuigen

7. Dekking 6-minuten objecten	51
8. Dekking 6-minuten objecten in 6, 8 en 10 minuten	52
9. Dekking in 18 minuten	53

Hulpverleningsteams

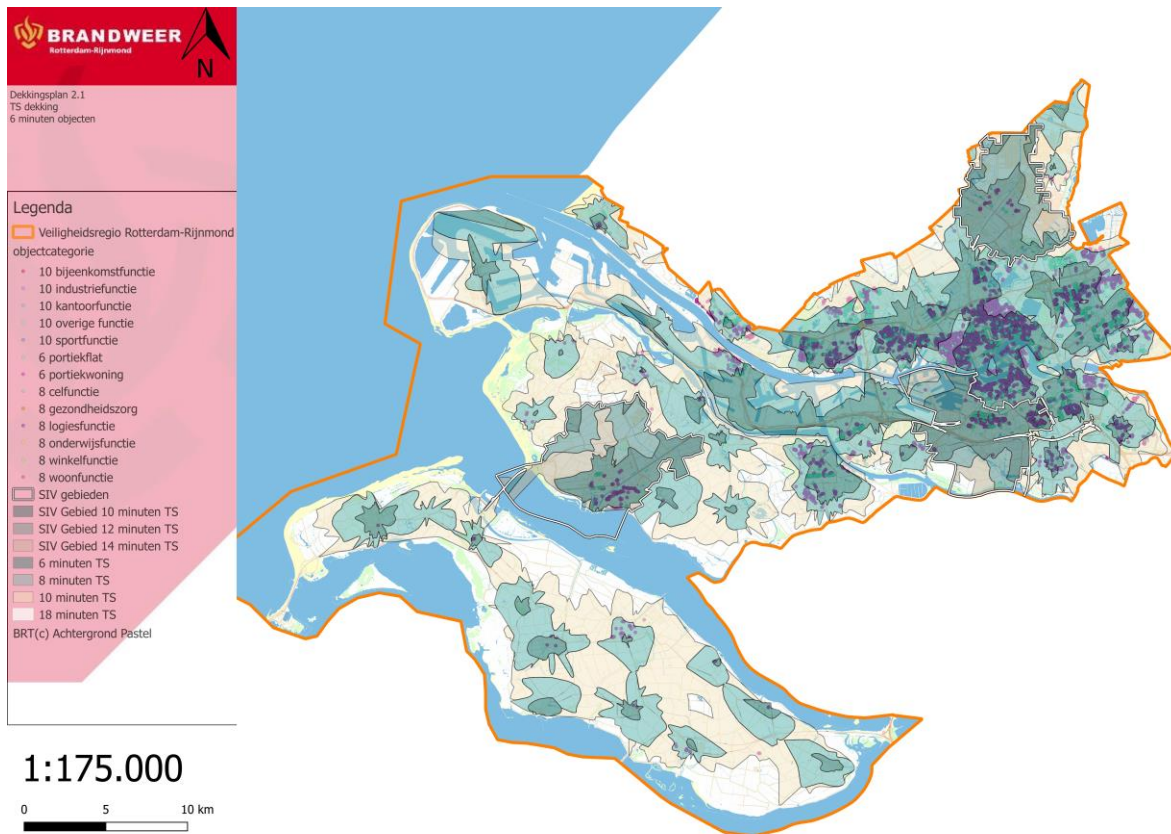
10. Dekking in 15 minuten	54
---------------------------------	----

Waterongevallenvoertuigen

11. Dekking in 15 minuten	55
---------------------------------	----

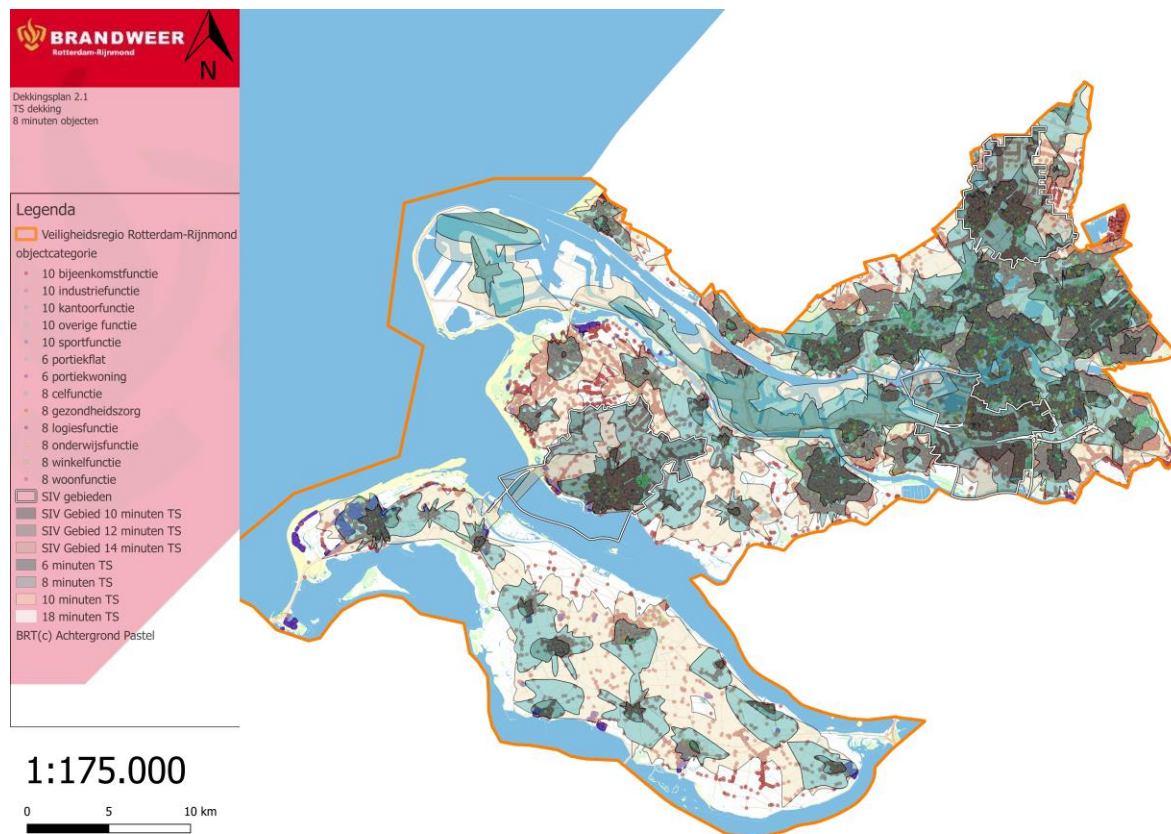
1. Tankautospuut-dekking 6-minuten objecten

De gekleurde stippen op deze kaart zijn de 6-minuten objecten in de regio. In principe geeft deze kaart weer in welke gebieden de tankautospuitten binnen 6 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. In de SIV-gebieden – de wit omrande gebieden – is weergegeven in welke gebieden de tankautospuitten binnen 10 minuten ter plaatse kunnen zijn. Dit is vanwege de ruimere normen voor opkomsttijden voor tankautospuitten in de SIV-gebieden.

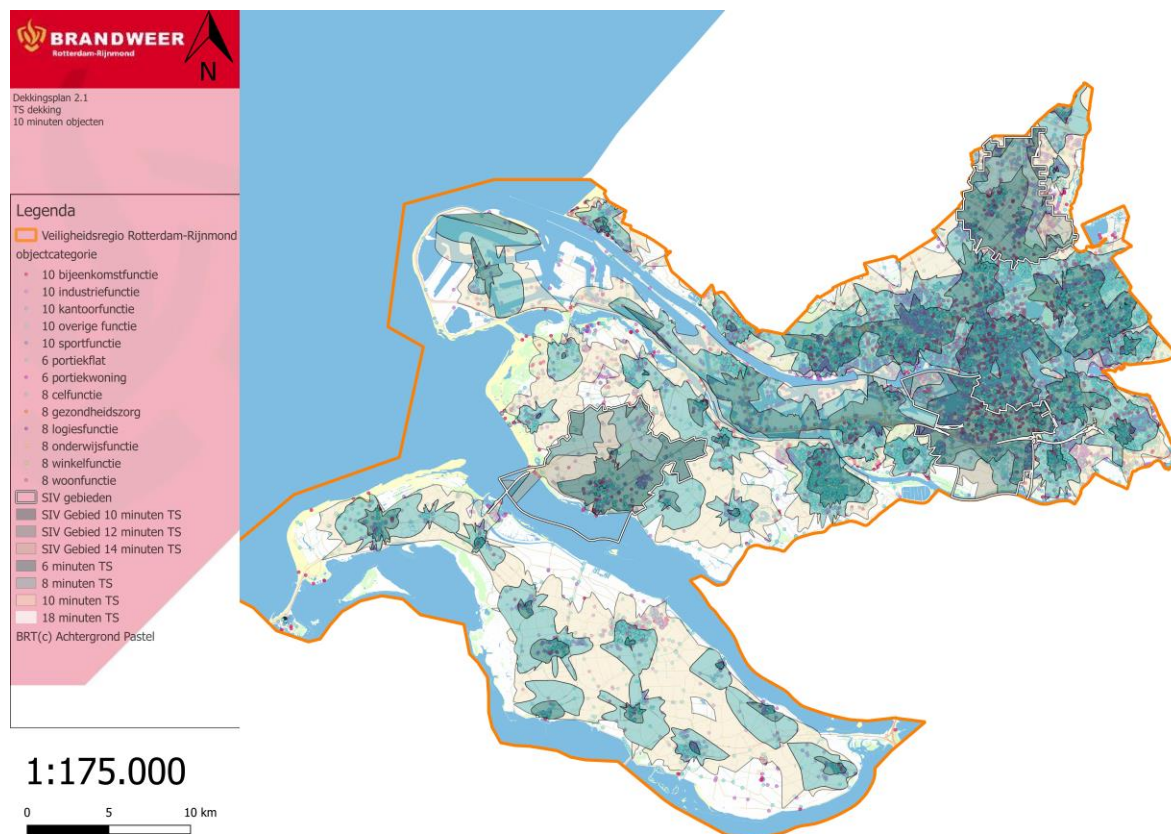
2. Tankautospuut-dekking 8-minuten objecten

De gekleurde stippen op deze kaart zijn de 8-minuten objecten in de regio (zie legenda voor het objecttype). In principe geeft deze kaart weer in welke gebieden de tankautospuuten binnen 8 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. In de SIV-gebieden – de wit omrande gebieden – is weergegeven in welke gebieden de tankautospuuten binnen 12 minuten ter plaatse kunnen zijn. Dit is vanwege de ruimere normen voor opkomsttijden voor tankautospuuten in de SIV-gebieden.

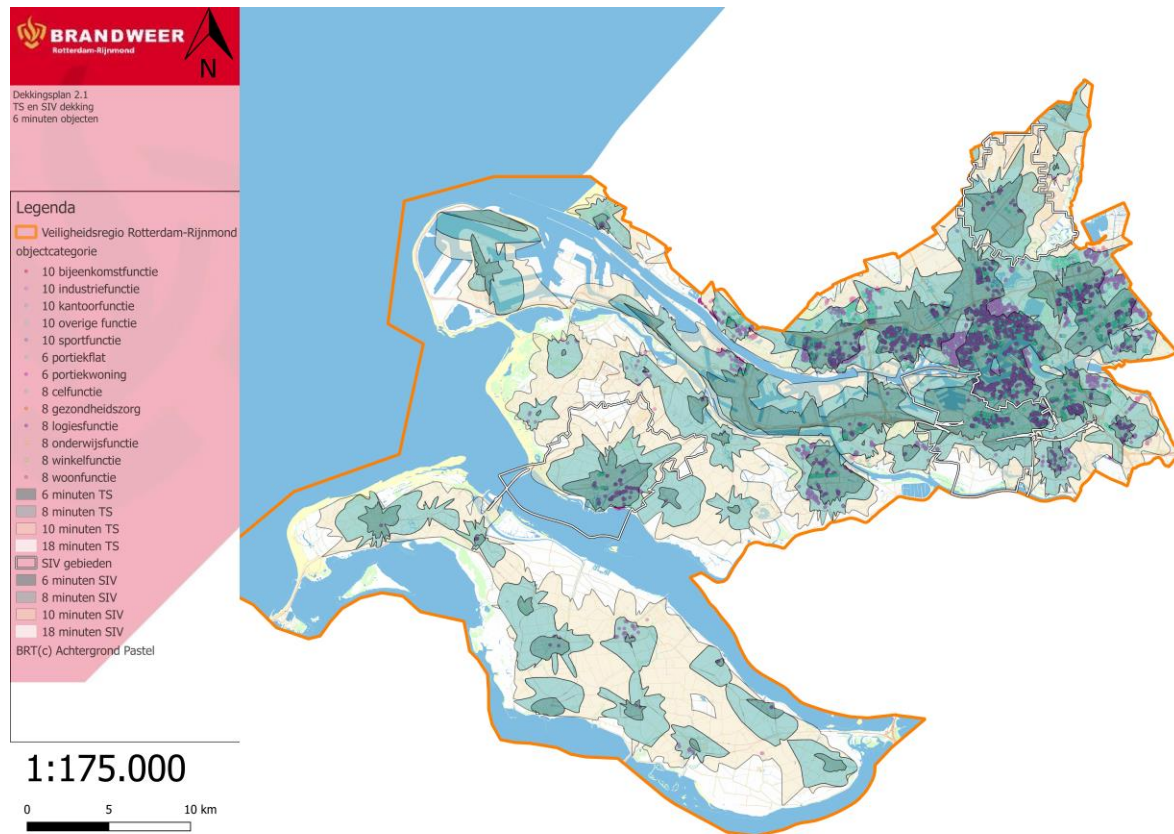
3. Tankautospuut-dekking 10-minuten objecten

De gekleurde stippen op deze kaart zijn de 10-minuten objecten in de regio. In principe geeft deze kaart weer in welke gebieden de tankautospuuten binnen 10 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. In de SIV-gebieden – de drie geruite gebieden – is weergegeven in welke gebieden de tankautospuuten binnen 14 minuten ter plaatse kunnen zijn. Dit is vanwege de ruimere normen voor opkomsttijden voor tankautospuuten in de SIV-gebieden.

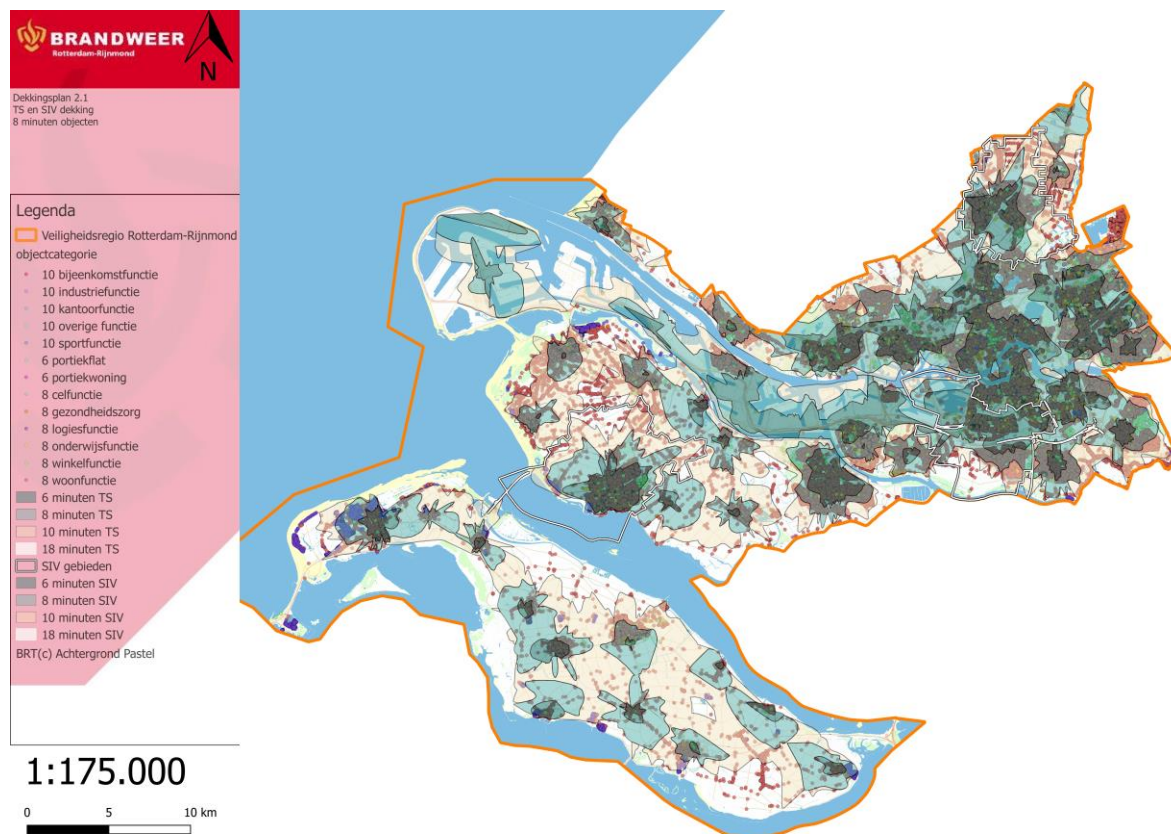
4. SIV-dekking 6-minuten objecten

Op deze kaart zijn de SIV-gebieden zichtbaar als wit omrande vlakken. De gekleurde stippen zijn de 6-minuten objecten die in de SIV-gebieden liggen en de donker groene polygonen geven de gebieden weer waar de SIV's binnen 6 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. Buiten de SIV-gebieden worden de polygonen van de tankautospuiten weergegeven.

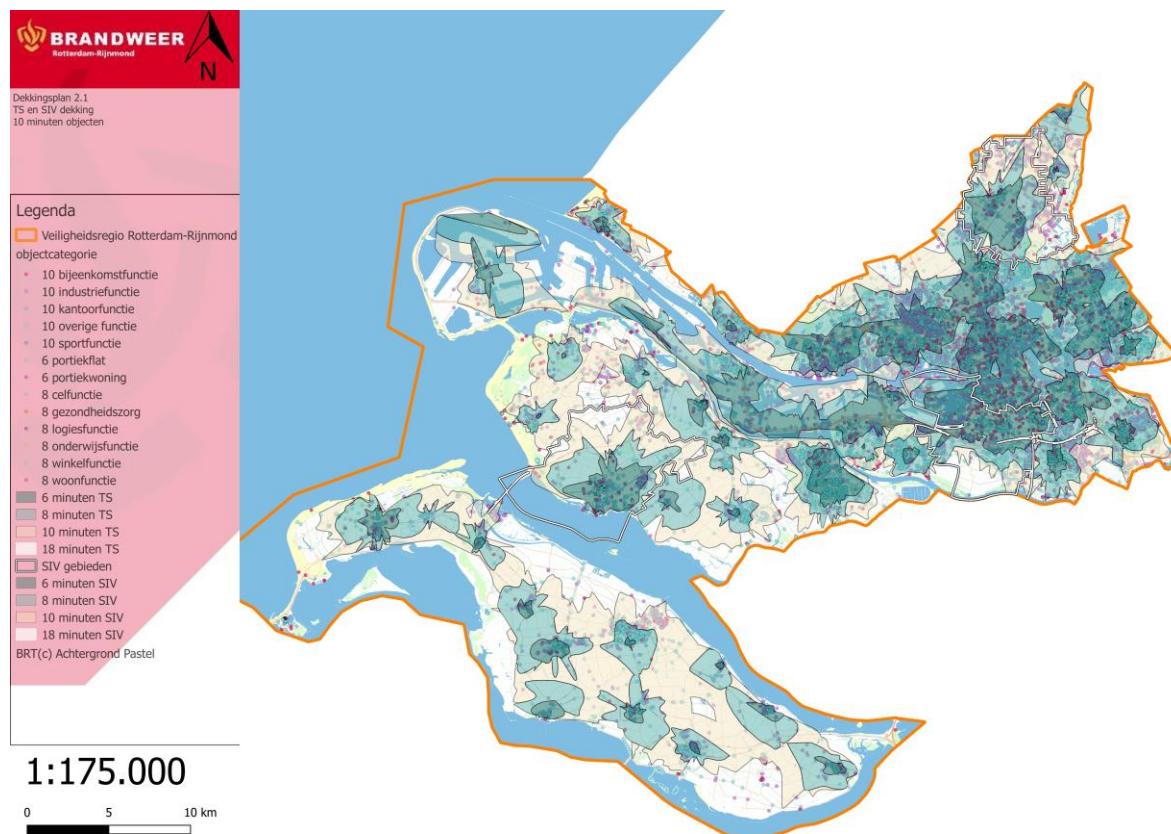
5. SIV-dekking 8-minuten objecten

Op deze kaart zijn de SIV-gebieden zichtbaar als wit omrande vlakken. De gekleurde stippen zijn de 8-minuten objecten die in de SIV-gebieden liggen en de donker groene polygoenen geven de gebieden weer waar de SIV's binnen 8 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. Buiten de SIV-gebieden worden de polygoenen van de tankautospuiten weergegeven.

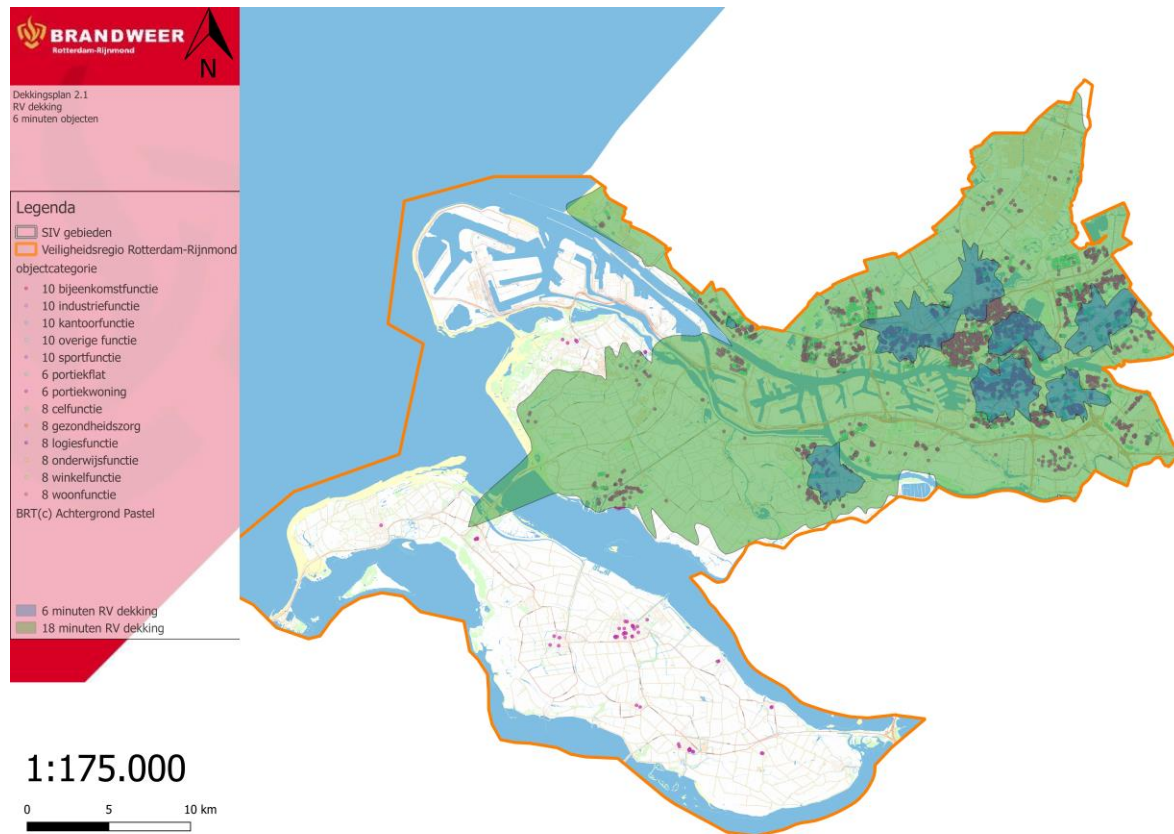
6. SIV-dekking 10-minuten objecten

Op deze kaart zijn de SIV-gebieden zichtbaar als wit omrande vlakken. De gekleurde stippen zijn de 10-minuten objecten die in de SIV-gebieden liggen en de blauwe polygoenen geven de gebieden weer waar de SIV's binnen 10 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. Buiten de SIV-gebieden worden de polygoenen van de tankautospuitten weergegeven.

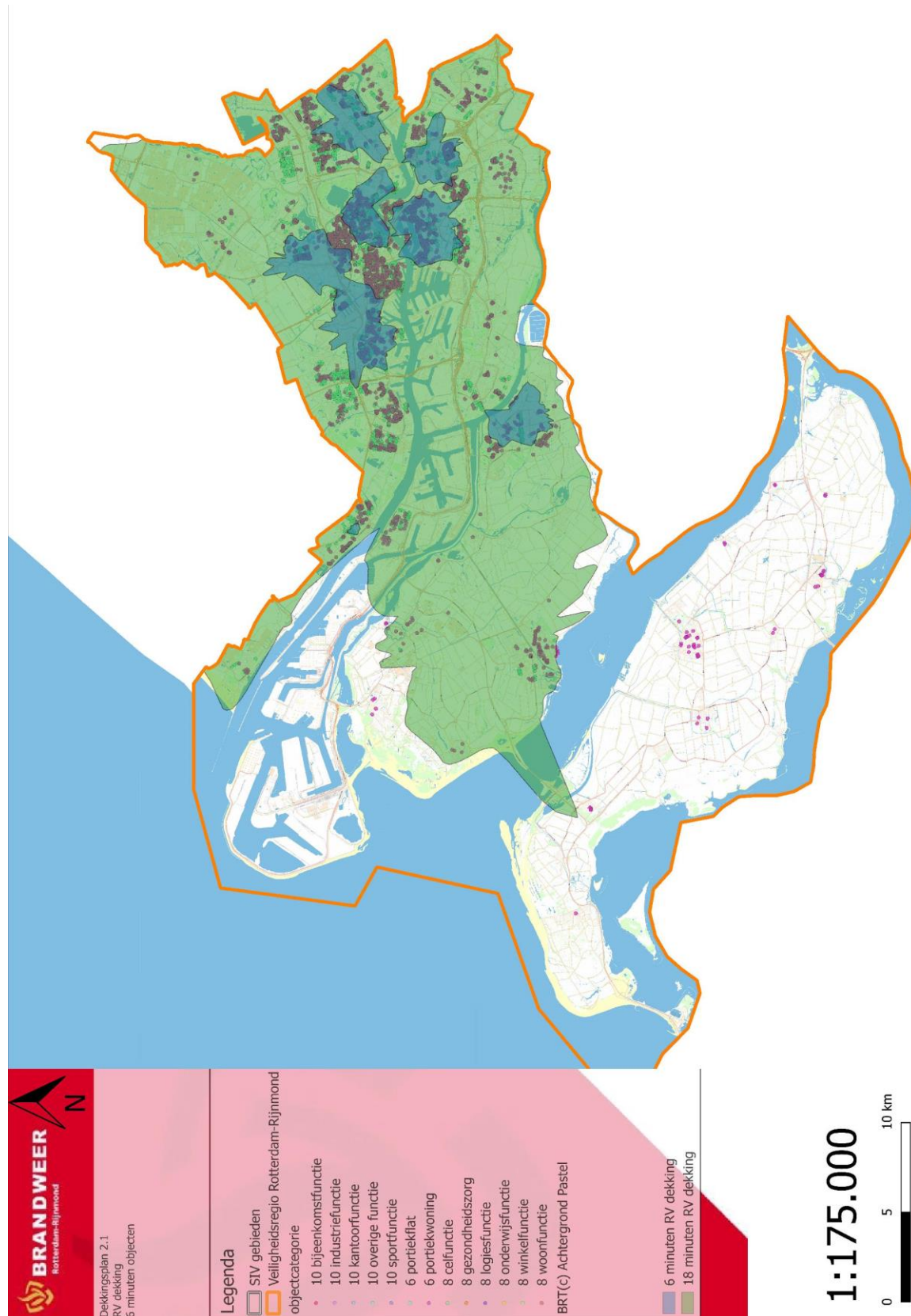

7. Redvoertuig-dekking 6-minuten objecten

De gekleurde stippen op deze kaart zijn de 6-minuten objecten in de regio. Deze kaart geeft weer in welke gebieden de negen redvoertuigen in de regio binnen 6 minuten na een brandmelding ter plaatse kunnen zijn. De blauwe polygoenen geven de 6 minuten opkomsttijd en de groene polygoenen geven de 18 minuten opkomsttijd weer. .

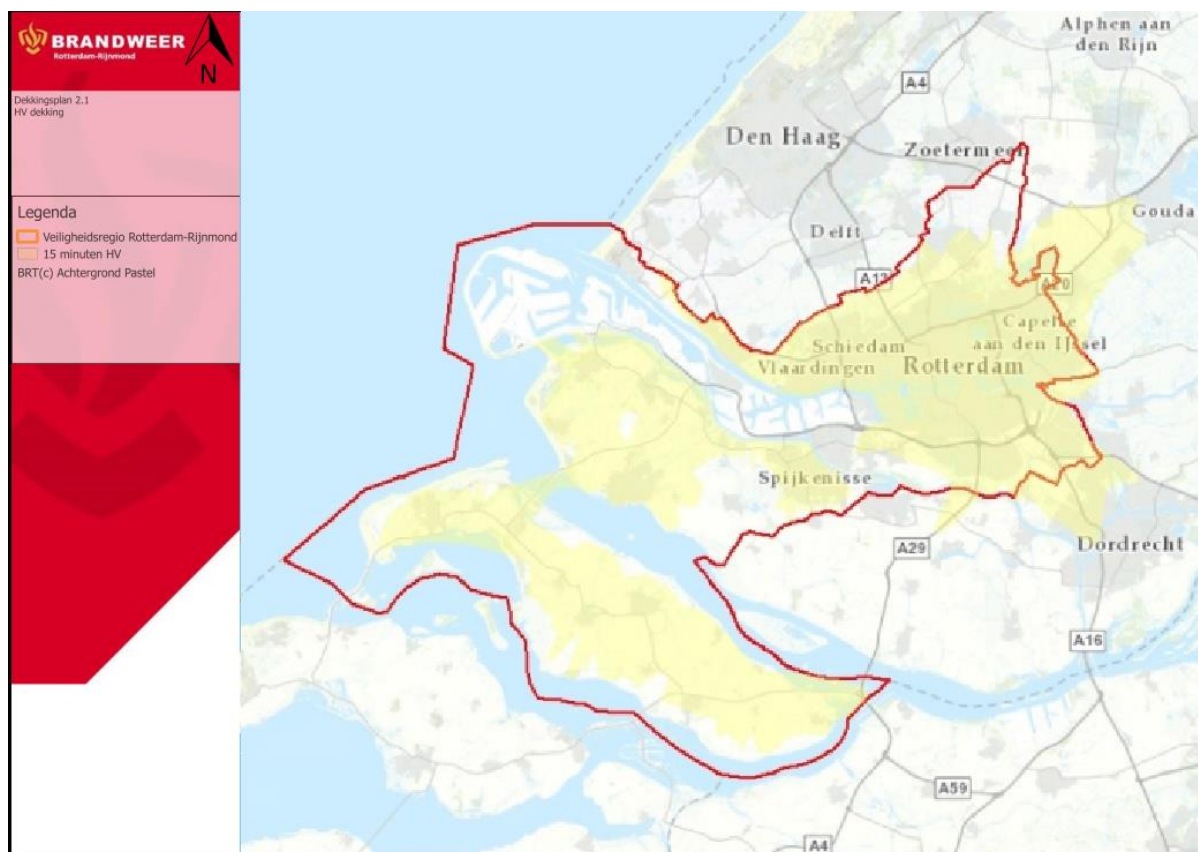

8. Redvoertuig-dekking 6-minuten objecten in 6 en 18 minuten

9. Hulpverleningsteam-dekking in 15 minuten

De polygoon laat zien in welk gebied de negen hulpverleningsteams in de regio binnen 15 minuten ter plaatse kunnen zijn.

10. Waterongevallenvoertuig-dekking in 15 minuten

De polygoon laat zien in welk gebied de drie waterongevallenvoertuigen in de regio binnen 15 minuten ter plaatse kunnen zijn.

Bijlage E. Objecten in SIV-gebieden

Om te voldoen aan de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is het noodzakelijk dat bij het afwijken van de normen voor opkomsttijden in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) wordt aangegeven voor welke objecten welke afwijking geldt. Zo blijkt uit een brief van de Minister van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer dd 23 november 2011: "Het bestuur van de veiligheidsregio mag ervoor kiezen om af te wijken van de opkomsttijden en een bestuurlijke afweging te maken in de kosten en baten. Indien het bestuur van een veiligheidsregio voor bepaalde locaties opkomsttijden vaststelt die afwijken van de Wet, dan is voorgeschreven dat afwijkingen per object inzichtelijk gemaakt moeten worden en dat tevens dan duidelijk moet zijn wat de precieze mate van afwijking is."

In totaal gaat het om een kleine 70.000 objecten in en rondom Lansingerland, Hellevoetsluis en Rotterdam-Zuid. Het is ondoenlijk om een dergelijk aantal objecten in deze bijlage op te nemen. Dat zou enorme gevolgen hebben voor de omvang van dit document. Bovendien komt het de leesbaarheid en bruikbaarheid van de gegevens niet ten goede. Om de gegevens toch inzichtelijk te maken, is ervoor gekozen om het overzicht van objecten in SIV-gebieden via de VRR-website beschikbaar te stellen. Het overzicht zal zowel in pdf-formaat en als database te downloaden zijn.

Bijlage F. Bestuurlijke afspraak Rotterdam-Nesselande

Hieronder is het verslag opgenomen van het deel van een vergadering van de Commissie voor Algemeen Bestuurlijke Zaken, Veiligheid en Politie waarin is opgenomen dat het bestuur van de gemeente Rotterdam akkoord is met het realiseren van de brandweezorg in Nesselande door middel van extra maatregelen in de preventieve sfeer i.c. de introductie van huisrookmeldinstallaties. Er is daardoor ingestemd met een norm voor opkomsttijd van 10 minuten voor alle objecten in de wijk Nesselande.

Agenda voor de **OPENBARE** vergadering van de Commissie voor Algemeen Bestuurlijke Zaken, Veiligheid en Politie (cie. ABZ)

op: **donderdag 25 mei 2000**

BRW

Onderwerp:

Brandweezorg in de toekomstige woonwijk Nesselande

Bijlagen:

1. Rapport ingenieursbureau/adviesbureau SAVE "Repressieve brandweezorg Nesselande", januari 2000
2. Standpunt Ondernemingsraad Brandweer inzake voorstel brandweezorg Nesselande
3. Reactie commandant Brandweer op advies Ondernemingsraad

Toelichting:

Algemeen

In de toekomstige wijk Nesselande dient een adequaat niveau van brandweezorg gerealiseerd te worden dat aansluit bij het zorgniveau in de rest van de gemeente. De wijk is zodanig gesitueerd en groot dat de huidige brandweerposten niet voldoende eerste lijns repressieve dekking kunnen verzorgen: de brandweerkazernes liggen te ver weg om nog op tijd bij de brand te kunnen arriveren. Door het ingenieurs/adviesbureau SAVE zijn, in opdracht van Brandweer Rotterdam, de verschillende mogelijkheden onderzocht het gewenste niveau te realiseren. In de wijk zullen voornamelijk (ca. 5.000) woningen gebouwd worden. Deze woningen zijn maatgevend voor het zorgniveau.

Het brandweezorgniveau wordt uitgedrukt in de zogenaamde maximale opkomsttijden brandweer. De opkomsttijd is de tijd vanaf het moment dat de melding op de alarmcentrale binnenkomt tot het moment dat de eerste brandweereenheden bij het brandadres arriveren. Door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn voor diverse gebouwen maximale opkomsttijden aangegeven in de zgn. landelijke brandweezorgnormen. Zo geldt voor moderne woningen een maximale opkomsttijd van 8 minuten. Deze tijd is een maximum dat in 8 van de 10 gevallen gehaald dient te worden. Indien de brandweer binnen de maximale opkomsttijd aanwezig is spreekt men van voldoende repressieve dekking; in andere gevallen van onvoldoende repressieve dekking. De brandweer van Rotterdam streeft naar een brandweezorgniveau waarbij in alle gevallen sprake is van voldoende repressieve dekking.

De opkomsttijd is onder meer afhankelijk van de brandrisico's in diverse soorten gebouwen. Er bestaat een relatie tussen brandpreventieve maatregelen in een gebouw en de maximale opkomsttijd van de brandweer. Goede preventieve voorzieningen en goede reactiemogelijkheden van de aanwezige personen kunnen het brandrisico van een gebouw verkleinen. Dan hoeft de brandweer minder snel te komen. Deze integrale benadering van het brandveiligheidsniveau is met de introductie van nieuwe preventieve voorzieningen in woningen (het toepassen van rookmelders) in een nieuw daglicht komen te staan.

Integrale benadering

Het eindrapport van bureau SAVE bevat een principiële keuze met betrekking tot het realiseren van een adequaat niveau van brandweezorg in de nieuwbouw woonwijk Nesselande:

- A. versterking in de repressieve sfeer (kazerne dichterbij de buurt)
- B. versterking in preventieve sfeer (introductie van huisrookmeldinstallatie)

Ad. A. Repressieve versterking

In het onderzoek is in eerste instantie uitgegaan van een 'normaal' preventieniveau voor moderne woningen. Dit niveau uit zich in een maximale opkomsttijd van 8 minuten. Met dit uitgangspunt zijn door Save een aantal alternatieven onderzocht:

1. het verplaatsen van een bestaande kazerne;
2. nieuwbouw vrijwillige post Nesselande;
3. buiten regionale samenwerking met omliggende vrijwillige korpsen.

Ad. 1

Bij het verplaatsen van de kazerne gaat het gelet op de locatie om de kazerne Prins Alexanderpolder (PAP). In haar onderzoek concludeert Save dat alleen het verplaatsen van de kazerne Metaalhof in oostelijke richting (kruispunt M.L. Kingweg/Pres. Rooseveltweg) een acceptabele dekking voor Nesselande biedt (zie bladzijde 8 onderzoeksrapport). Voorwaarde hierbij is wel de verzekerde beschikbaarheid van relatief snelle brandweerroutes. Afhankelijk van grondprijzen en ontwerp worden de investeringen ten behoeve van een nieuwe kazerne op f 10 miljoen geschat. De mogelijkheden van een ruimtelijke inpassing op die locatie zijn in dit stadium nog niet onderzocht.

Ad. 2

Een tweede alternatief is het realiseren van een vrijwillige brandweerpost in Nesselande. De jaarlijkse exploitatielasten van deze optie zullen in zijn allereenvoudigste vorm ongeveer f 300.000,- gaan bedragen. De investeringskosten zullen ongeveer f 2.000.000,- zijn. Het werven van vrijwilligers is echter niet eenvoudig. Landelijk wordt geconstateerd dat het vinden van vrijwilligers steeds moeilijker wordt. Bovendien zal in een jonge wijk het werven van vrijwilligers in aanvang problematisch zijn, zo leert de ervaring elders. Ter illustratie van de vrijwilligersproblematiek: een wervingsactie van de brandweer in de gehele regio leverde in 1999 ongeveer 25 vrijwilligers op.

De ervaring leert daarnaast dat in moderne woonwijken vaak weinig vrijwillige brandweerlieden thuis zullen zijn om bij een alarm het brandweervoertuig te bezetten. Dit probleem kan eventueel voorkomen worden wanneer Brandweer Rotterdam kans ziet vooral te werven onder de mensen in de wijk die in de volcontinu-ploegendienst werken. Echter, het maatschappelijk draagvlak voor deze oplossing in de wijk is onzeker.

Het stichten van een beroepspost is niet aan de orde omdat het dekkingsgebied van een beroepspost groter is dan de omvang van een wijk als Nesselande. De kosten van een beroepspost staan dan in geen verhouding tot de toegevoegde waarde ervan voor de repressieve brandweezorg.

Ad. 3

Een laatste alternatief betreft samenwerking met de vrijwillige brandweerposten in Zevenhuizen en Nieuwerkerk a/d IJssel. Beide gemeenten maken geen onderdeel uit van de regio Rotterdam-Rijnmond. De samenwerking zou verwerkt kunnen worden in een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling of een convenant. Save concludeert echter dat bij deze variant niet voldoende brandweerdekking kan worden gegeven aan de wijk. Er kan met andere woorden dan niet aan de zorgnorm worden voldaan.

Ad. B. Versterking in preventieve sfeer

Een andere mogelijkheid is het optimaliseren van de preventieve voorzieningen in daarvoor in aanmerking komende gebouwen. Belangrijk voordeel hierbij is dat de huidige locaties van de kazernes gehandhaafd kunnen worden terwijl gelijktijdig een adequaat niveau van brandweezorg gerealiseerd wordt. In financieel opzicht is deze keuze eveneens interessant. Uit het onderzoek van SAVE blijkt dat het percentage overschrijdingen van de maximale opkomsttijd in beide opties (repressieve vs. preventieve versterking) vergelijkbaar is.

Door het plaatsen van deugdelijke rookmelders wordt bereikt dat bewoners eerder gewaarschuwd worden voor een beginnende brand en dat deze bewoners eerder een melding doen via het landelijk alarmnummer 112. De bewoners kunnen zichzelf door de eerdere alarmering ook eerder in veiligheid brengen. De tijdswinst die wordt behaald door toepassen van deugdelijke rookmelders zou kunnen resulteren in een aanpassing van de aan te houden opkomsttijd. Uit onderzoeken met betrokkenheid van de directie Brandweer en Rampenbestrijding van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) (VINEX-locaties Leidsche Rijn en in de regio Achterhoek) is geconcludeerd dat een aanzienlijke verkorting van de gemiddelde ontdekkingstijd van gevaarlijke branden in woningen door toepassing van rookmelders zou mogen leiden tot een (relatief gematigde) verlenging van de maximale opkomsttijd van de eerste brandweereenheid van 8 naar 10 minuten.

In het vastgestelde bestemmingsplan voor de wijk Nesselande is als ontwerpeis reeds het Politiekeurmerk Veilig Wonen opgenomen. Dit keurmerk houdt onder meer in dat op een centrale plaats op iedere verdieping met slaapvertrekken (meestal in de hal of overloop) minimaal één rookmelder wordt geplaatst en dat de rookmelder is voorzien van het goedmerk van het Keurmerk Instituut Consumentenproducten. De toepassing van dit soort rookmelders geeft echter nog geen afdoende garantie om een structurele aanpassing van de zorgnorm voor het gebied Nesselande te rechtvaardigen. De voorwaarden die de brandweer stelt aan de rookmelders die in Nesselande worden toegepast hebben te maken met de zorg voor blijvende werking, juiste plaatsing en de hoorbaarheid van een alarm. Deze voorwaarden zijn: netvoeding (220V) van de rookmelding, doorkoppeling van verschillende melders in dezelfde woning en een voorlichtingscampagne ten behoeve van de bewoners (eens per jaar of per twee jaar). Hiertoe zal door de Brandweer in het jaarplan een budget moeten worden opgenomen. De verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de rookmelders ligt bij de bewoners zelf.

Bij het doorrekenen van de optie is ervan uitgegaan dat goede en snelle bereikbaarheid van de woongebieden door de brandweer gewaarborgd blijft. Onder invloed van het landelijke project 'Duurzaam Veilig' zullen de opkomsttijden van de brandweer onder druk kunnen komen te staan. Bij de verdere detaillering van de (hoofd)wegenstructuur zal aan dit aspect aandacht geschonken dienen te worden.

Regelgeving

De optie 'optimalisatie preventieniveau' heeft enkel nut indien zeker gesteld kan worden dat alle daarvoor in aanmerking komende woningen daadwerkelijk voorzien worden van adequaat werkende rookmelders. De vigerende bouwregelgeving biedt deze garantie niet.

In de toekomst zullen bovengenoemde ontwikkelingen en uitgangspunten met betrekking tot de structurele toepassing van rookmelders in woningen in het Bouwbesluit fase II en in de vernieuwde versie van de Handleiding Brandweezorg van het ministerie van BZK rookmelders opgenomen worden. Beide documenten zullen naar verwachting binnen 2 jaar gepubliceerd worden.

Voor de korte termijn zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden tussen de brandweer, het projectmanagement Nesselande en andere gemeentelijke diensten die direct betrokken zijn bij de realisatie van de wijk (dS+V en OBR) opdat rookmelders conform de voorgestelde voorwaarden aangebracht worden.

Conclusies:

De Brandweer onderschrijft de conclusies uit het eindrapport van het bureau SAVE. SAVE komt tot de conclusie dat uitgaande van het huidige preventieniveau voor moderne nieuwbouwwoningen (met andere woorden zonder deugdelijke rookmelder) de landelijke zorgnorm in Nesselande enkel gehaald kan worden door een verplaatsing van de kazerne Metaalfabriek in oostelijke richting.

Verder wordt geconcludeerd dat qua maatschappelijke kosten en kwaliteit van brandweezorg een introductie van huisrookmelders in de nieuwe wijk een betere optie is. Aan deze huisrookmelders worden dan wel enkele *extra eisen* gesteld. Als de rookmelders uitgevoerd worden conform deze extra eisen, is een maximale opkomsttijd van 10 minuten acceptabel.

Gelet op het unieke en vernieuwende karakter van de optie is het wenselijk een begeleidings- en volgtraject in te zetten. Tussentijdse evaluaties dienen informatie te verschaffen over de deugdelijkheid van de installaties en de effecten van de verbeterde preventiekwaliteit in relatie tot de brandveiligheid in de wijk.

In verband met de voortgang van het bouwproces in Nesselande is deze post reeds in het College aan de orde geweest. Het College heeft ingestemd met het aanbrengen van huisrookmeldinstallaties. Met het oog op een zorgvuldige besluitvorming zijn het advies van de Ondernemingsraad Brandweer en de reactie daarop van Commandant Brandweer bij de commissiestukken gevoegd.

Financiële consequenties:

De meerkosten van de deugdelijke rookmelders zijn geschat op circa f 200,-- per melder per woning (inclusief aanleg, exclusief BTW). Uitgaande van circa 3 melders per woning bedraagt de initiële materiële investering per woning circa f 600,--.

Uitgaande van een totaal aantal woningen in de wijk van 5000 zijn de kosten maximaal f 3 mln. exclusief BTW.

De eerste tranche woningen in Nesselande waarvoor halverwege 2000 de eerste paal zal worden geslagen omvat 1.200 woningen. Indien besloten wordt tot het aanbrengen van rookmelders in deze woningen zullen de kosten voor de gemeente zijn. Het gaat om een bedrag van f 850.000 (1200 x f 600, inclusief 17,5% BTW)

Veel hangt daarbij af van de beoogde wijziging van het Bouwbesluit die door het Ministerie van VROM wordt voorbereid. Op dit moment is derhalve nog niet aan te geven of de kosten van het aanbrengen van rookmelders in de overige te bouwen 3.800 woningen voor rekening van de gemeente zullen komen. Wanneer deze kosten wel voor rekening van de gemeente komen, betekent dit een kostenpost van maximaal f 3 mln. exclusief BTW.

Verdere procedure:

Geen.

Gevraagd advies:

Instemmen met het realiseren van de brandweezorg in Nesselande door middel van extra maatregelen in de preventieve sfeer i.c. de introductie van huisrookmeldinstallaties.

Adviezen:

Commandant Brandweer: akkoord

Burgemeester: akkoord

Kenmerk	:	ABZ
Beleidswijzernummer	:	
Steller	:	
Telefoonnummer	:	
Behandelend ambtenaar	:	drs. L. Kooijman
Telefoonnummer	:	417 32 49